

Socialförsäkringsutskottets betänkande

1976/77:21

med anledning av propositionen 1976/77:64 om statligt personskadeskydd m. m., jämte motioner

Propositionen

I propositionen 1976/77:64 (socialdepartementet) har regeringen föreslagit riksdagen att anta de i propositionen intagna förslagen till

1. lag om statligt personskadeskydd,
2. lag om statlig ersättning vid ideell skada,
3. lag om krigsskadeersättning till sjömän,
4. lag om uppräknig av yrkesskadelivräntor m. m.,
5. lag om uppräknig av statliga yrkesskadelivräntor m. m.,
6. lag om ändring i lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring,
7. lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,
8. lag om ändring i lagen (1956:293) om ersättning åt smittbärare,
9. lag om ändring i skadeståndslagen (1972:207),
10. lag om ändring i reglementet (1961:265) angående förvaltningen av riks-försäkringsverkets fonder,
11. lag om upphävande av vissa författningar om handläggning av ärenden angående yrkesskadeförsäkring,
12. lag om ändring i lagen (1937:249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar,
13. lag om ändring i luftfartslagen (1957:297),
14. lag om ändring i lagen (1960:331) om skyddsåtgärder vid olyckor i atomanläggningar m. m.,
15. lag om ändring i brandlagen (1974:80),
16. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370),
17. lag om ändring i taxeringslagen (1956:623),
18. lag om ändring i uppbördslagen (1955:272),
19. lag om ändring i lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt,
20. lag om ändring i lagen (1959:552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m.

I propositionen läggs fram förslag till kompletteringar av den år 1976 antagna lagen om arbetsskadeförsäkring, som träder i kraft den 1 juli 1977. Försäkringen föreslås utvidgad att omfatta också egenföretagare och uppdragstagare. Detta innebär att bl. a. småföretagare, jordbrukare, fiskare och personer med förtroendeuppdrag kommer att få samma ersättning som

anställda löntagare vid arbetsskada. Till följd av bl. a. denna utvidgning av skyddet finns inte längre något behov av frivillig försäkring. I propositionen föreslås därför att någon motsvarighet till den nuvarande frivilliga yrkesskadeförsäkringen inte skall införas.

Bestämmelser om ersättning vid personskada under militärtjänst, civilförsvartjänst och räddningstjänst samt under vistelse på anstalt föreslås sammanförda i en lag om statligt personskadeskydd. Denna lag föreslås ge samma skydd vid ekonomisk skada som förvärvsarbetande får genom arbetsskadeförsäkringen. Förmånerna vid sjukdom och invaliditet skall i princip försätta den skadade i samma ekonomiska situation som om skadan inte hade inträffat.

Den skyddade personkretsen föreslås utvidgad i förhållande till gällande ersättningsförfattningar till att omfatta även anhållna och andra som mer kortvarigt tas in i anstalt, häkte eller polisarrest. Vidare skall alla skador, dvs. såväl olycksfallsskador som s. k. yrkessjukdomar och andra sjukdomar, som inträffar under skyddstiden, kunna grunda rätt till ersättning. Skyddet föreslås i viss utsträckning komma att gälla inte bara under den egentliga verksamheten eller anstaltsvistelsen utan även under fritid och annan ledighet. Det statliga personskadeskyddet skall liksom arbetsskadeförsäkringen administreras av de allmänna försäkringskassorna.

Ersättning för sveda och värk, lyte och men samt allmänna olägenheter av skadan föreslås utgå inom personskadeskyddet enligt en särskild lag om statlig ersättning vid ideell skada. Förmånerna skall motsvara vad arbetstagar hos staten får genom trygghetsförsäkringen på det statliga området, den s. k. statliga personskadeförsäkringen. Ersättningen föreslås utbetald efter prövning i den statliga trygghetsnämnden som svarar för bedömningen av ersättningar enligt personskadeförsäkringen.

Propositionen innehåller också förslag om förbättrade förmåner i äldre yrkesskadefall. För dem som har skadats innan arbetsskadeförsäkringen träder i kraft föreslås nämligen uppräknings av livräntor som har beviljats enligt äldre lagstiftning. Livräntor som grundar sig på en invaliditet om 25 % eller högre skall således räknas upp med 10–30 % av det belopp som nu utgår, beroende på när skadan inträffade. Uppräkningen skall dock alltid ske med minst 500 kr. Kostnaderna för uppräkningsarna har beräknats till ca 46 milj. kr.

Lagstiftningen föreslås träda i kraft den 1 juli 1977, dvs. samtidigt med lagen om arbetsskadeförsäkring.

Utskottet har berett konstitutions-, skatte-, lag- och försvarsutskotten tillfälle att yttra sig över vissa delar av propositionen. Yttrandena från konstitutions-, skatte- och försvarsutskotten är fogade som bilagor (1–3) till detta betänkande. Lagutskottet har vid sammanträde den 15 mars 1977 beslutat att inte avge något yttrande.

De i propositionen intagna författningsförslagen är följande.

1 Förslag till Lag om statligt personskadeskydd

Härigenom föreskrives följande.

Tillämpningsområde m. m.

1 § Denna lag gäller ersättning av staten vid personskada och tillämpas på

1. den som fullgör tjänstgöring eller genomgår utbildning eller inskrivningsprövning enligt värnpliktslagen (1941:967), lagen (1966:413) om vapenfri tjänst, civilförsvarslagen (1960:74), 9 a § krigssjukvårdslagen (1953:688) eller särskilda bestämmelser om bistånds- och katastrofutbildning,

2. den som deltar i räddningstjänst eller övning med brandstyrka enligt brandlagen (1974:80), skyddsarbete enligt lagen (1960:331) om skyddsåtgärder vid olyckor i atomanläggningar m. m. eller flygräddningstjänst enligt luftfartslagen (1957:297),

3. den som är intagen för vård i kriminalvårdsanstalt, ungdomsvårdsskola, allmän eller statsunderstödd enskild vårdanstalt för alkoholmissbrukare eller arbetsanstalt samt den som är häktad eller anhållen eller i annat fall intagen eller tagen i förvar i kriminalvårdsanstalt, häkte eller polisarrest.

Regeringen får föreskriva att lagen skall tillämpas även på den som frivilligt deltar i verksamhet inom totalförsvaret eller i annat fall än som avses i första stycket deltar i verksamhet för att avvärja eller begränsa skada på människor eller egendom eller i miljön.

2 § Omfattas skada även av lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring, utgår ersättning enligt denna lag endast i den mån ersättningen därigenom blir högre.

3 § Personskadeskyddet handhas av riks försäkringsverket och de allmänna försäkringskassorna.

Skyddstid

4 § Personskadeskyddet inträder när den första färden påbörjas till verksamhet eller intagning som avses i 1 § och gäller till dess den sista färden från verksamheten eller intagningen avslutas.

5 § Vistas någon under tid som sägs i 4 § i annat land än Sverige, Danmark utan Färöarna och Grönland, Finland och Norge, gäller personskadeskyddet endast om staten har anordnat eller bekostat resan.

Vid vård utom anstalt eller skola av någon som avses i 1 § första stycket 3 gäller personskadeskyddet endast under de första sex månaderna efter det att sådan vård har påbörjats.

Om skada

6 § Personskadeskyddet omfattar skada som någon som avses i 1 § har ådragit sig under skyddstiden.

7 § Har någon varit utsatt för olycksfall under skyddstiden, skall skada som han har ådragit sig anses vara orsakad av olycksfallet, om ej betydligt starkare skäl talar mot det.

8 § Visar sig under skyddstiden skada till följd av annat än olycksfall, skall skadan anses vara ådragen under skyddstiden. Detta skall dock ej gälla, om skäligen anledning finns att antaga att skadan har orsakats av annat än verksamheten eller intagningen i fråga och att denna icke har väsentligt bidragit till skadan.

Visar sig sådan skada efter skyddstidens slut, skall den anses vara ådragen under skyddstiden, om verksamheten eller intagningen skäligen kan antagas ha väsentligt bidragit till skadan.

9 § Bestämmelserna i 2 kap. 3 och 4 §§ lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring har motsvarande tillämpning i fråga om skada enligt denna lag.

Ersättningar

10 § Ersättning enligt denna lag utgår vid sjukdom, bestående nedsättning av arbetsförmågan och dödsfall. Därvid har 3 kap. 4–10 §§ och 4–6 kap. lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring motsvarande tillämpning, om ej annat följer av 11–14 §§ denna lag.

11 § Sjukvårdersättning utgår endast i den mån staten ej tillhandahåller motsvarande förmån på annat sätt.

Sjukpenning och livränta utgår ej under skyddstiden. Sjukpenning utgår ej i något fall för den dag då skadan inträffade.

12 § För den som avses i 1 § första stycket 1 och som har skadats under grundutbildning eller därtill omedelbart anslutande repetitionsutbildning skall sjukpenningunderlag och livränteunderlag ej beräknas till lägre belopp än som anges i 4 kap. 10 § andra stycket lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring. Detta gäller även den som avses i 1 § första stycket 3 och som när skadan inträffade hade varit intagen längre tid än sex månader samt, om regeringen föreskriver det, den som avses i 1 § andra stycket.

13 § Den som avses i 1 § första stycket 1 har rätt till särskild sjukpenning, om han under grundutbildning eller därtill omedelbart anslutande repetitionsut-

bildning har ådragit sig sjukdom som efter skyddstidens slut sätter ned hans förmåga att skaffa sig inkomst genom arbete med minst hälften och sjukdomen ej berättigar till annan ersättning enligt denna lag. Detta gäller även vid sjukdom som har ådragits under utryckningsmånaden eller månaden efter denna.

Särskild sjukpenning beräknas på ersättningsunderlag som sägs i 4 kap. 10 § andra stycket lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring.

Är den som har rätt till särskild sjukpenning samtidigt berättigad till sjukpenning enligt 3 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring, utgår den särskilda sjukpenningen endast i den mån den är högre.

14 § Ersättning till den som avses i 1 § första stycket 3 får sättas ned eller dragas in även i annat fall än som avses i 20 kap. 3 § lagen (1962:381) om allmän försäkring, om särskilda skäl talar för det.

Övriga bestämmelser

15 § Underrättelse om skada skall omedelbart lämnas till chef eller annan enligt föreskrifter som regeringen meddelar. Har skadan visat sig efter skyddstidens slut, skall underrättelsen lämnas till allmän försäkringskassa.

16 § Bestämmelserna i 8 kap. lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring angående anmälan om skada, bestämmande och utbetalning av ersättning, uppgiftsskyldighet, ansvar och besvär m. m. gäller i tillämpliga delar i ärende enligt denna lag.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1977.

Genom lagen upphäves

- a) militärsättningslagen (1950:261),
- b) förordningen (1954:249) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under tjänstgöring i civilförsvaret,
- c) förordningen (1954:250) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under vistelse å anstalt m. m.

Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om skada som har inträffat före ikraftträdandet.

2. Förekommer i lag eller annan författning hänvisning till föreskrift som har ersatts genom bestämmelse i denna lag, tillämpas i stället den nya bestämmelsen.

3. Med grundutbildning som avses i 12 och 13 §§ jämställs motsvarande utbildning enligt 27 § 1 mom. D värnpliktslagen (1941:967) i dess lydelse före den 1 juni 1972.

2 Förslag till Lag om statlig ersättning vid ideell skada

Härigenom föreskrives följande.

1 § Den som ådrager sig skada som omfattas av lagen (1977:000) om statligt personskadeskydd har rätt till ersättning av staten för sveda och värk, lyte eller annat stadigvarande men samt allmänna olägenheter till följd av skadan.

Har skadan ådragits under ledighet eller annan fritid vid vistelse utanför förlägningsplats eller, om särskilt anordnad förlägningsplats saknas, plats där verksamheten i fråga bedrivs, utgår ersättning endast om skadan har orsakats av olycksfall vid färd till eller från nämnda plats och färden föranleddes av och stod i nära samband med verksamheten.

2 § Ersättning utgår med belopp som skulle ha utgått om den skadade hade haft rätt till ersättning enligt statens personskadeförsäkring.

Bestämmelserna i 14 § lagen (1977:000) om statligt personskadeskydd har motsvarande tillämpning i fråga om ersättning enligt denna lag.

3 § Staten inträder i den skadades rätt till skadestånd eller trafikskadeersättning för ideell skada intill belopp som utges enligt denna lag.

4 § Om ersättning enligt denna lag beslutar trygghetsnämnden.

Den som är missnöjd med trygghetsnämndens beslut får hänskjuta frågan till prövning inför den särskilda skiljenämnd som har inrättats för statens personskadeförsäkring.

Bestämmelserna för statens personskadeförsäkring och de angivna nämnderna gäller även i övrigt i tillämpliga delar i ärende enligt denna lag.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1977, då kungörelsen (1969:761) om särskilt olycksfallsskydd för värnpliktiga m. fl. skall upphöra att gälla. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om skada som har inträffat före ikraftträdandet.

2. Förekommer i lag eller annan författning hänvisning till den upphävda kungörelsen, skall hänvisningen i stället avse denna lag.

3 Förslag till Lag om krigsskadeersättning till sjömän

Härigenom föreskrives följande.

1 § Staten ger enligt denna lag ersättning vid personskada som sjöman ådrager sig utomlands till följd av olycksfall på grund av krigshändelse när han

1. är på resa till ort där han skall tillträda tjänstgöring på svenskt fartyg eller
2. under tjänstgöring på svenskt fartyg vistas på ort där fartyget ligger eller
3. efter avslutad tjänstgöring på svenskt fartyg väntar på hemresa eller
4. efter avslutad tjänstgöring på svenskt fartyg är på hemresa.

2 § Lagen tillämpas på den som är försäkrad enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring och som anses som sjöman enligt sjömanslagen (1973:282) eller ändå följer med fartyget och utför arbete för fartygets räkning.

Lagen gäller ej den som har rätt till ersättning enligt lagen om arbetsskadeförsäkring eller tjänstgör på krigsfartyg eller skadas i krig i vilket Sverige befinner sig.

3 § Ersättning utgår med tillämpning av bestämmelserna i lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring. Bestämmelserna i nämnda lag skall även i övrigt gälla i tillämpliga delar.

4 § Den skadade har utöver livränta rätt till särskild ersättning med hänsyn till skadans beskaffenhet. Vid förlust av arbetsförmågan motsvarar ersättningen sex gånger det basbelopp enligt 1 kap. 6 § lagen (1962:381) om allmän försäkring som gällde vid början av det år då skadan inträffade. Vid nedsättning av arbetsförmågan utgår så stor andel av summan som svarar mot graden av nedsättningen.

5 § Göteborgs allmänna försäkringskassa beslutar om ersättning enligt denna lag.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1977.

Genom lagen upphäves

- a) lagen (1954:246) om krigsförsäkring för sjömän m. fl.,
- b) förordningen (1954:247) om ersättning av statsmedel vid olycksfall, som till följd av krigsåtgärd drabba sjömän m. fl.,
- c) förordningen (1954:248) om ersättning av statsmedel vid olycksfall, som

till följd av krigsåtgärd drabba fiskare.

Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om skada som har inträffat före ikraftträdandet.

2. Förekommer i lag eller annan författning hänvisning till föreskrift som har ersatts genom bestämmelse i denna lag, tillämpas i stället den nya bestämmelsen.

4 Förslag till

Lag om uppräknig av yrkesskadelivräntor m. m.

Härigenom föreskrives följande.

1 § Denna lag gäller livränta och sjukpenning på grund av obligatorisk försäkring enligt

1. lagen (1916:235) om försäkring för olycksfall i arbete,
2. lagen (1929:131) om försäkring för vissa yrkessjukdomar,
3. lagen (1937:348) om krigsförsäkring för ombord å fartyg tjänstgörande personer,
4. lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring,
5. lagen (1954:246) om krigsförsäkring för sjömän m. fl.

Lagen gäller ej ersättning som utgår av statsmedel eller livränta som har bytts ut mot engångsbelopp.

2 § Livränta till försäkrad vars arbetsförmåga är nedsatt med minst en fjärdedel och livränta till försäkrads efterlevande skall räknas upp med 30 procent om skadan har inträffat år 1954 eller tidigare, med 20 procent om skadan har inträffat något av åren 1955–1967 och med 10 procent om skadan har inträffat senare. Uppräknig skall dock ske med lägst 500 kronor.

3 § Den uppräknade livräntan an knytes till basbeloppet enligt 1 kap. 6 § lagen (1962:381) om allmän försäkring och omräknas vid förändring av detta. Livräntebeloppet avrundas till närmast lägre hela krontal som är jämnt delbart med tolv.

4 § Har livränta utgått, får hel sjukpenning som senare utgår med anledning av samma skada ej understiga en trehundra sextio femtedel av den livränta som efter uppräknig och värdesäkring enligt denna lag skulle ha utgått till den försäkrade vid förlust av arbetsförmågan.

5 § Belopp varmed livränta höjes enligt denna lag skall ej beaktas vid tillämpning av 17 kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring i fråga om den som vid utgången av juni 1977 uppbar pension vilken enligt nämnda lagrum hade minskats med hänsyn till livräntan. Vad nu sagts har motsvarande tillämpning i fråga om den som vid utgången av juni 1977 uppbar sjukpenning med anledning av skada för vilken livränta tidigare hade utgått.

6 § Den som uppbar livränta med anledning av yrkesskada och som på nytt blir sjuk på grund av skadan har utan hinder av äldre bestämmelser rätt till

både livräntan och sjukpenning med belopp som motsvarar hans sjukpenning enligt 3 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring. Sjukpenning utgår dock ej i den mån den sammanlagda ersättningen för dag överstiger 90 procent av sju och en halv gånger det basbelopp som gällde vid årets början, delat med trehundrasextiofem.

7 § Kostnad som föranledes av denna lag täckes av avgifter enligt 7 kap. lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1977 men gäller ej ersättning som belöper på tid dessförinnan.

5 Förslag till Lag om uppräknig av statliga yrkesskadelivräntor m. m.

Härigenom föreskrives följande.

1 § Denna lag gäller livränta och sjukpenning som utgår av statsmedel enligt

1. lagen (1901:39 s. 1) angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete,
2. kungörelsen (1908:100 s. 2) angående en särskild för fiskare avsedd försäkring mot skada till följd av olycksfall,
3. förordningen (1909:89) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring,
4. lagen (1916:235) om försäkring för olycksfall i arbete,
5. förordningen (1918:375) angående en särskild för fiskare avsedd försäkring mot skada till följd av olycksfall,
6. förordningen (1923:138) angående ersättning av statsmedel för skada till följd av olycksfall, som förorsakats av krigsförhållandena under 1914–1919 års världskrig,
7. förordningen (1927:234) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring,
8. lagen (1929:131) om försäkring för vissa yrkessjukdomar,
9. lagen (1937:348) om krigsförsäkring för ombord å fartyg tjänstgörande personer,
10. förordningen (1938:102) om olycksfalls- och yrkessjukdomsersättning åt tvångsarbetare m. fl.,
11. förordningen (1938:103) om olycksfalls- och yrkessjukdomsersättning åt fångar m. fl.,
12. förordningen (1940:213) om ersättning av statsmedel i vissa fall för skada till följd av olycksfall, som förorsakats av krigsåtgärd,
13. förordningen (1941:593) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under hemvärnstjänstgöring,
14. förordningen (1941:595) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under tjänstgöring i civilförsvaret,
15. förordningen (1943:183) om ersättning i vissa fall i anledning av kroppsskada, ådragen under fullgörande av tjänsteplikt,
16. kungörelsen (1947:344) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under verksamhet vid brandsläckning m. m.,
17. militärerättningslagen (1950:261),
18. lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring,
19. lagen (1954:246) om krigsförsäkring för sjömän m. fl.,

20. förordningen (1954:247) om ersättning av statsmedel vid olycksfall, som till följd av krigsåtgärd drabba sjömän m. fl.,

21. förordningen (1954:249) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under tjänstgöring i civilförsvaret,

22. förordningen (1954:250) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under vistelse å anstalt m. m.,

23. kungörelsen (1954:492) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under verksamhet vid brandsläckning m. m.,

24. kungörelsen (1961:457) om ersättning på grund av medverkan i skyddsarbete vid olyckor i atomanläggningar m. m.,

25. kungörelsen (1961:564) om ersättning av statsmedel för medverkan i flygräddningstjänst m. m.,

26. kungörelsen (1962:607) om ersättning på grund av verksamhet för brandsläckning m. m.,

27. brandlagen (1974:80).

Lagen gäller även livränta och sjukpenning enligt författning under första stycket 1, 2 eller 5 som ej utgår av statsmedel samt, i den mån regeringen icke bestämmer annat, livränta och sjukpenning som enligt regeringens beslut utges med tillämpning av grunderna i författning som anges i första stycket.

Lagen gäller ej livränta som har bytts ut mot engångsbelopp.

2 § Bestämmelserna i 2–6 §§ lagen (1977:000) om uppräknings av yrkesskadelivräntor m. m. har motsvarande tillämpning i fråga om livränta och sjukpenning som avses i denna lag.

3 § Staten svarar för kostnad som föranledes av denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1977 men gäller ej ersättning som belöper på tid dessförinnan.

6 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring

Härigenom föreskrives att 1 kap. 1 §, 3 kap. 6 §, 4 kap. 10 §, 6 kap. 1 §, 7 kap. 1-4 §§ samt 8 kap. 1, 3, 7, 8 och 11 §§ lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §

Arbetstagare är försäkrad för arbetsskada enligt denna lag.

Den som förvärvsarbetar är försäkrad för arbetsskada enligt denna lag.

Försäkringen skall även gälla den som genomgår utbildning i den mån utbildningen är förenad med särskild risk för arbetsskada. Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter härom.

Annan förvärvsarbetande än arbetstagare är försäkrad under förutsättning att han är bosatt i Sverige och att undantagande från försäkringen för tilläggs pension enligt 11 kap. 7 § lagen (1962:381) om allmän försäkring ej gäller för honom.

3 kap.

6 §

Sjukpenningunderlag utgöres av

1. för den som är sjukpenningförsäkrad enligt 3 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring:

hans sjukpenninggrundande inkomst enligt 3 kap. 2 § nämnda lag,

2. för den som ej är sjukpenningförsäkrad enligt 3 kap. lagen om allmän försäkring men likväl har inkomst av förvärvsarbete:

den inkomst som skulle ha utgjort sjukpenninggrundande inkomst för honom enligt 3 kap. 2 § nämnda lag, om han hade varit sjukpenningförsäkrad, dock lägst 4 500 kronor,

3. för försäkrad som avses i 1 kap. 1 § andra stycket:

hans livränteunderlag enligt 4 kap.

3. för försäkrad som avses i 1 kap. 1 § andra stycket *eller som i annat fall genomgick yrkesutbildning när skadan inträffade:*

hans livränteunderlag enligt 4 kap.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Bestämmelserna i 4 kap. 8 § äger motsvarande tillämpning i fråga om sjukpenningunderlag. Sjukpenningunderlaget får ej beräknas till högre belopp än som motsvarar sju och en halv gånger det basbelopp enligt 1 kap. 6 § lagen om allmän försäkring som gällde vid årets början.

4 kap.

10 §

För försäkrad som avses i 1 kap. 1 § andra stycket utgöres livränteunderlaget för beräknad utbildningstid lägst av den inkomst som han sannolikt skulle ha fått, om han när skadan inträffade hade avbrutit utbildningen och börjat förvärvsarbete. Livränteunderlaget för tid efter utbildningstidens slut utgöres lägst av den inkomst av förvärvsarbete som den försäkrade då sannolikt skulle ha fått, om skadan ej hade inträffat.

För försäkrad som avses i 1 kap. 1 § andra stycket *eller som i annat fall genomgick yrkesutbildning när skadan inträffade* utgöres livränteunderlaget för beräknad utbildningstid lägst av den inkomst som han sannolikt skulle ha fått, om han när skadan inträffade hade avbrutit utbildningen och börjat förvärvsarbete. Livränteunderlaget för tid efter utbildningstidens slut utgöres lägst av den inkomst av förvärvsarbete som den försäkrade då sannolikt skulle ha fått, om skadan ej hade inträffat.

Livränteunderlag enligt första stycket får ej beräknas till lägre belopp än vad som motsvarar

två gånger basbeloppet för tid före 21 års ålder,

två och en halv gånger basbeloppet för tid mellan 21 och 25 års ålder,

tre gånger basbeloppet för tid från och med 25 års ålder.

6 kap.

1 §

Är någon som har rätt till livränta enligt 4 eller 5 kap. samtidigt berättigad till folkpension eller tilläggs pension i form av förtidspension eller familjepension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring med anledning av den inkomstförlust som har föranlett livräntan, utgår livräntan endast i den mån den överstiger pensionen.

Livränta enligt 5 kap. till änka eller kvinna som avses i 5 kap. 6 § utgår från och med den månad under vilken hon fyller 65 år endast i den mån hon ej har rätt till folkpension i form av ålderspension och tilläggs pension i form av änkepension med belopp som motsvarar en livränta som är beräknad på 65 procent av livränteunderlaget enligt 5 kap. 2 §. Bestämmelserna i 4 kap. 4 § tredje stycket har därvid motsvarande tillämpning.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

Första stycket gäller även i fråga om pension som enligt utländskt system för social trygghet utgår med anledning av arbetsskadan.

Börjar undantagande från försäkringen för tilläggs pension enligt 11 kap. 7 § lagen om allmän försäkring att gälla efter det att arbetsskadan har inträffat, skall vid tillämpning av denna paragraf och 4 kap. 4 § hänsyn tagas till tilläggs pension som skulle ha utgått om undantagande ej hade anmälts. Motsvarande skall gälla, om den försäkrade till följd av underlåten avgiftsbetalning ej har tillgodoräknats pensionspoäng enligt 11 kap. 6 § nämnda lag, för år efter det då skadan har inträffat.

7 kap.

1 §

Arbetskadeförsäkringen finansieras genom avgifter som arbetsgivare årligen har att erlagga enligt detta kapitel. För staten gäller särskilda bestämmelser.

För finansiering av arbetskadeförsäkringen erlägges årligen avgifter enligt detta kapitel. För staten gäller särskilda bestämmelser som meddelas av regeringen.

2 §

Avgift utgår på summan av vad arbetsgivaren under året har utgivit som lön till arbetstagare i pengar eller naturaförmåner i form av kost eller bostad. Vid beräkningen av avgiften tages ej hänsyn till arbetstagare vars lön under året har understigit 500 kronor.

Arbetsgivare erlägger avgift på summan av vad han under året har utgivit som lön till arbetstagare i pengar eller naturaförmåner i form av kost eller bostad eller, i fall som avses i 3 kap. 2 § andra stycket sista meningen lagen (1962:381) om allmän försäkring, annan ersättning för utfört arbete. Vid beräkningen av avgiften tages ej hänsyn till arbetstagare vars lön under året har understigit 500 kronor.

Avgift erlägges icke för arbetstagares lön vid sjukdom eller ledighet för vård av barn till den del lönen

Avgift erlägges icke för arbetstagares lön vid sjukdom eller ledighet för vård av barn till den del lönen

Nuvarande lydelse

motsvarar sjukpenning eller föräldrapenning som arbetsgivare äger uppbära enligt 3 kap. 16 § lagen (1962:381) om allmän försäkring. Avgift erlägges ej heller för lön som arbetsgivare har utgivit till barn för arbete utfört i hans förvärvsverksamhet i de fall avdrag för lönen ej får ske vid inkomsttaxeringen.

Föreslagen lydelse

motsvarar sjukpenning eller föräldrapenning som arbetsgivare äger uppbära enligt 3 kap. 16 § lagen om allmän försäkring. Avgift erlägges ej heller för lön som arbetsgivare har utgivit till barn för arbete utfört i hans förvärvsverksamhet i de fall avdrag för lönen ej får ske vid inkomsttaxeringen.

Försäkrad som under året har haft inkomst av annat förvärvsarbete enligt 3 kap. 2 § lagen om allmän försäkring erlägger avgift enligt de grunder som anges för sjukförsäkringsavgift i 19 kap. 2 § samma lag.

3 §

Avgift utgår efter procentsats som fastställs i lag. Procentsatsen skall vara avvägd så att avgifterna tillsammans med andra tillgängliga medel täcker

1. ersättningar enligt denna lag samt ersättningar på grund av obligatorisk försäkring enligt lagen (1916:235) om försäkring för olycksfall i arbete, lagen (1929:131) om försäkring för vissa yrkessjukdomar och lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring,

2. kostnader som föranledes av lagen (1955:469) angående omreglering av vissa ersättningar enligt lagen den 17 juni 1916 (nr 253) om försäkring för olycksfall i arbete m. m., lagen (1962:303) om förhöjning av vissa ersättningar i anledning av yrkesskada m. m. och lagen (1967:919) om värdesäkring av yrkesskadelivräntor m. m.

2. kostnader som föranledes av lagen (1955:469) angående omreglering av vissa ersättningar enligt lagen den 17 juni 1916 (nr 253) om försäkring för olycksfall i arbete m. m., lagen (1962:303) om förhöjning av vissa ersättningar i anledning av yrkesskada m. m., lagen (1967:919) om värdesäkring av yrkesskadelivräntor m. m. och lagen (1977:000) om uppräkningskostnader av yrkesskadelivräntor m. m.,

3. förvaltningskostnader,

4. behövlig fondbildning.

Med förvaltningskostnader enligt första stycket 3 avses omkostnader för riksförsäkringsverkets och de allmänna försäkringskassornas verksamhet beträffande arbetsskadeförsäkringen. Den del av avgifterna som skall anses svara mot förvaltningskostnader fastställs genom särskild lag.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

Beslut om procentsats och förvaltningskostnadsandel för visst år skall fattas senast under året dessförinnan. Riksförsäkringsverket skall vart femte år föreslå procentsats och förvaltningskostnadsandel för de sju följande åren, i den mån beslut ej redan har fattats.

4 §

Om debitering och uppbörd av avgift gäller särskilda bestämmelser.

Avgifterna föres till en fond, kallad arbetsskadeförsäkringsfonden, som förvaltas enligt grunder som *regeringen fastställer*.

Avgifterna föres till en fond, kallad arbetsskadeförsäkringsfonden, som förvaltas enligt grunder som *riksdagen fastställer särskilt*.

8 kap.

1 §

Underrättelse om arbetsskada skall omedelbart lämnas till den arbetsgivare hos vilken *den försäkrade* var anställd när skadan inträffade. Har skada till följd av annat än olycksfall visat sig först efter det den försäkrade har upphört att vara utsatt för inverkan som har orsakat skadan, skall underrättelse lämnas till den arbetsgivare hos vilken den försäkrade senast var utsatt för sådan inverkan. Finns någon som på arbetsgivarens vägnar förestår arbetet, får underrättelsen i stället lämnas till denne.

Underrättelse om arbetsskada skall *beträffande arbetstagare* omedelbart lämnas till den arbetsgivare hos vilken *arbetstagaren* var anställd när skadan inträffade. Har skada till följd av annat än olycksfall visat sig först efter det den försäkrade har upphört att vara utsatt för inverkan som har orsakat skadan, skall underrättelse lämnas till den arbetsgivare hos vilken den försäkrade senast var utsatt för sådan inverkan. Finns någon som på arbetsgivarens vägnar förestår arbetet, får underrättelsen i stället lämnas till denne. *Beträffande försäkrad som avses i 1 kap. 1 § andra stycket skall vad i detta kapitel sägs om arbetsgivare gälla rektor eller annan som förestår utbildningen.*

Arbetsgivare eller arbetsföreståndare som genom underrättelse enligt första stycket eller på annat sätt har fått kännedom om inträffad arbetsskada är skyldig att anmäla skadan till allmän försäkringskassa *enligt föreskrifter som meddelas av regeringen. Nödvändiga utgifter för läkar-*

Arbetsgivare eller arbetsföreståndare som genom underrättelse enligt första stycket eller på annat sätt har fått kännedom om inträffad arbetsskada är skyldig att *omedelbart* anmäla skadan till allmän försäkringskassa. *Annan försäkrad än arbetstagare skall själv anmäla arbets-*

Nuvarande lydelse

utlåtanden ersättes i enlighet med vad regeringen föreskriver.

Beträffande försäkrad som avses i 1 kap. 1 § andra stycket skall vad i denna paragraf sägs om arbetsgivare gälla rektor eller annan som förestår utbildningen.

Föreslagen lydelse

skada till försäkringskassan. Har han avlidit till följd av skadan, skall anmälan göras av den som har rätt att företräda dödsboet.

Anmälan enligt andra stycket skall göras enligt föreskrifter som meddelas av regeringen. Nödvändiga utgifter för läkarutlåtanden ersättes i enlighet med vad regeringen föreskriver.

3 §

Allmän försäkringskassa som avses i 2 § skall så snart det kan ske bestämma den ersättning som skall betalas ut.

Allmän försäkringskassa som avses i 2 § skall så snart det kan ske bestämma den ersättning som skall betalas ut. *Beträffande ersättning till arbetstagare hos staten gäller särskilda bestämmelser som meddelas av regeringen.*

Kan det icke utan tidsutdräkt avgöras om ersättning bör utgå men föreligger sannolika skäl till det, skall ersättning betalas för tid intill dess slutligt beslut har fattats. Kan ej belopp som skall utgå som sjukpenning eller livränta bestämmas, betalas skäligt belopp. Återbetalningsskyldighet föreligger ej, om det sedermera bestämmes att ersättning ej skall utgå eller utgå med lägre belopp.

Beslut som meddelas enligt denna lag länder omedelbart till efterrättelse, om ej annat föreskrives i beslutet eller bestämmes av myndighet som har att pröva beslutet.

7 §

Myndighet och arbetsgivare är skyldiga att på begäran lämna försäkringsdomstolen, riks försäkringsverket, allmän försäkringskassa eller lokal myndighet som avses i 1 kap. 2 § uppgift om namngiven person rörande förhållande som är av betydelse för tillämpningen av denna lag. Arbetsgivare är även skyldig att lämna sådan uppgift om arbetet och arbetsförhållandena som behövs för

Myndighet, arbetsgivare och uppdragsgivare är skyldiga att på begäran lämna försäkringsdomstolen, riks försäkringsverket, allmän försäkringskassa eller lokal myndighet som avses i 1 kap. 2 § uppgift om namngiven person rörande förhållande som är av betydelse för tillämpningen av denna lag. Arbetsgivare och uppdragsgivare är även skyldiga att lämna sådan uppgift om

Nuvarande lydelse

att bestämma ersättningsbelopp.

Föreslagen lydelse

arbetet och arbetsförhållandena som behövs för att bestämma ersättningsbelopp.

8 §

Försäkringsdomstolen, riks försäkringsverket och allmän försäkringskassa har, i den mån det behövs för att bestämma ersättning enligt denna lag, rätt att hos myndighet som har att utöva tillsyn över arbetsgivares verksamhet begära undersökning av arbetsförhållanden eller att, om särskilda skäl föreligger, själva företaga sådan undersökning.

Försäkringsdomstolen, riks försäkringsverket och allmän försäkringskassa har, i den mån det behövs för att bestämma ersättning enligt denna lag, rätt att hos myndighet som har att utöva tillsyn över arbetsgivares verksamhet begära undersökning av arbetsförhållanden eller att, om särskilda skäl föreligger *eller det gäller annan försäkrad än arbetstagare*, själva företaga sådan undersökning.

11 §

Den som underlåter att fullgöra anmälningsskyldighet enligt 1 § andra stycket dömes till böter. Till samma straff dömes arbetsgivare som underlåter att fullgöra uppgiftsskyldighet enligt 7 §.

Den som underlåter att fullgöra anmälningsskyldighet enligt 1 § andra stycket *första meningen* dömes till böter. Till samma straff dömes arbetsgivare *och uppdragsgivare* som underlåter att fullgöra uppgiftsskyldighet enligt 7 §.

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet lämnar oriktigt meddelande i uppgift som skall lämnas enligt denna lag dömes till böter, om ej gärningen är belagd med straff i brottsbalken.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1977.

2. I fråga om avgifter enligt 7 kap. skall för år 1977 gälla följande.

Avgift för lön till arbetstagare skall erläggas som om lagen hade gällt från årets början. Avgift skall dock ej tagas ut för lön till arbetstagare som vid lagens ikraftträdande var undantagen från yrkesskadeförsäkringen enligt 4 § lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring.

Avgift för ersättning som avses i 3 kap. 2 § andra stycket sista meningen lagen (1962:381) om allmän försäkring skall erläggas i den mån sådan ersättning har utgivits under månaderna juli–december.

Avgift enligt 7 kap. 2 § tredje stycket denna lag skall erläggas för hälften av

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

den för året beräknade inkomsten av annat förvärsarbete än anställning. Har sådant arbete icke utförts under månaderna juli–december, skall avgift ej erläggas. Befrielse från avgift medges av den lokala skattemyndigheten efter framställning senast den 31 augusti 1978 eller, om detta försummas, efter begäran om avkortning eller restitution av påförd avgift.

7 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring

Härigenom föreskrives att 2 kap. 13 §, 3 kap. 13 §, 4 kap. 11 §, 11 kap. 2 och 3 §§, 16 kap. 1 § samt 17 kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

13 §²

Drabbas någon, som är försäkrad enligt denna lag, av skada för vilken han är *obligatoriskt* försäkrad enligt *lagen om yrkesskadeförsäkring*, må för tid efter utgången av den i 11 § sistnämnda lag omförmälda samordningstiden sjukvårdsersättning ej utgivas med anledning av skadan.

Drabbas någon, som är försäkrad enligt denna lag, av skada för vilken han är försäkrad enligt *lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring*, må för tid efter utgången av den i 3 kap. 1 § sistnämnda lag omförmälda samordningstiden sjukvårdsersättning ej utgivas med anledning av skadan.

Omfattas skadan av frivillig försäkring enligt lagen om yrkesskadeförsäkring, må för tid efter det den skadade blivit berättigad till livränta enligt sagda lag sjukvårdsersättning ej utgivas med anledning av skadan.

Vid sjukdom, som enligt annan lag än *lagen om yrkesskadeförsäkring* eller enligt särskild författning eller enligt regeringens förordnande medför rätt till motsvarande ersättning, som bestämmes av eller utbetalas från riks försäkringsverket, utgives sjukvårdsersättning endast i den mån beloppet därav överstiger vad som i motsvarande hänseende utgår enligt den andra lagen, den särskilda författningen eller förordnandet.

Vid sjukdom, som enligt annan lag än *lagen om arbetsskadeförsäkring* eller enligt särskild författning eller enligt regeringens förordnande medför rätt till motsvarande ersättning, som bestämmes av eller utbetalas från riks försäkringsverket *eller allmän försäkringskassa*, utgives sjukvårdsersättning endast i den mån beloppet därav överstiger vad som i motsvarande hänseende utgår enligt den andra lagen, den särskilda författningen eller förordnandet.

Vad i *tredje stycket* sägs skall äga motsvarande tillämpning vid sjukdom, som medför rätt till ersättning

Vad i *andra stycket* sägs skall äga motsvarande tillämpning vid sjukdom, som medför rätt till ersättning

¹ Lagen omtryckt 1973:908.

² Senaste lydelse 1976:279.

Nuvarande lydelse

enligt utländsk lagstiftning om yrkesskadeförsäkring.

Föreslagen lydelse

enligt utländsk lagstiftning om arbetsskadeförsäkring.

3 kap.

13 §³

Bestämmelserna i 2 kap. 10 § första stycket, 11 och 13 §§ äga motsvarande tillämpning i fråga om sjukpenning.

Bestämmelserna i 2 kap. 10 § första stycket, 11 och 13 §§ äga motsvarande tillämpning i fråga om sjukpenning. *Vid tillämpning av 2 kap. 13 § andra stycket skall hänsyn icke tagas till särskild sjukpenning enligt lagen (1977:000) om statligt personskadeskydd.*

Bestämmelserna i 3, 5 och 8 §§ i fråga om förtidspension äga motsvarande tillämpning där den försäkrade skulle ha kommit i åtnjutande av sådan pension, om han varit svensk medborgare.

Har försäkrad, utan att bestämmelserna i 3 kap. 3 § första stycket äro tillämpliga, efter ingången av den månad, varunder han uppnått sextiofem års ålder, åtnjutit sjukpenning under etthundraåttio dagar, må allmän försäkringskassa besluta att sjukpenning icke längre skall utgå.

4 kap.

11 §⁴

Föräldrapenning utgår ej i den mån föräldern för samma dag uppbär sjukpenning enligt denna lag eller *lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring* eller motsvarande ersättning som utgår enligt annan författning eller på grund av regeringens förordnande.

Föräldrapenning utgår ej i den mån föräldern för samma dag uppbär sjukpenning enligt denna lag eller *lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring* eller *uppbär* motsvarande ersättning som utgår enligt annan författning eller på grund av regeringens förordnande.

11 kap.

2 §⁵

Med inkomst av anställning avses den lön i penningar eller naturaförmåner i form av kost eller bostad, som försäkrad åtnjutit såsom arbetstagare i allmän eller enskild tjänst. Till sådan inkomst hänföres dock icke från en och samme arbetsgivare åtnjuten lön som under ett år ej uppgått till femhundra kronor. Såsom inkomst av anställning anses även

a) sjukpenning enligt denna lag eller *lagen (1954:243) om yrkesskade-*

a) sjukpenning enligt denna lag eller *lagen (1976:380) om arbetsska-*

³ Senaste lydelse 1976:279.

⁴ Senaste lydelse 1976:279.

⁵ Senaste lydelse 1976:1013.

Nuvarande lydelse

försäkring eller motsvarande ersättning som utgår enligt annan författning eller på grund av regeringens förordnande, i den mån ersättningen träder i stället för försäkrads inkomst såsom arbetstagare i allmän eller enskild tjänst,

Föreslagen lydelse

deförsäkring eller motsvarande ersättning som utgår enligt annan författning eller på grund av regeringens förordnande, i den mån ersättningen träder i stället för försäkrads inkomst såsom arbetstagare i allmän eller enskild tjänst,

b) föräldrapenning,

c) vårdbidrag enligt 9 kap. 4 §,

d) dagpenning från erkänd arbetslöshetskassa,

e) kontant arbetsmarknadsstöd enligt lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd,

f) utbildningsbidrag under arbetsmarknadsutbildning i form av dagpenning och stimulansbidrag,

g) timstudiestöd, inkomstbidrag och vuxenstudiebidrag enligt studie-stödslagen (1973:349),

h) delpension enligt lagen (1975:380) om delpensionsförsäkring,

i) dagpenning till värnpliktiga, vapenfria tjänstepliktiga och elever i bistånds- och katastrofutbildning under repetitionsutbildning, läkare under försvarsmedicinsk tjänstgöring samt civilförsvarspliktiga,

j) utbildningsbidrag för doktorander,

k) timersättning vid grundläggande utbildning för vuxna.

k) timersättning vid grundläggande utbildning för vuxna,

l) *livränta som utgår enligt lagen om arbetsskadeförsäkring eller eljest bestämmes med tillämpning av sagda lag.*

I fråga om ersättning i penningar eller naturaförmåner som i första stycket sägs för arbete som någon utfört för annans räkning utan att vara anställd i dennes tjänst skall vad i 3 kap. 2 § andra stycket sägs äga motsvarande tillämpning.

Vid beräkning av inkomst av anställning skall hänsyn tagas till lön eller annan ersättning, som försäkrad åtnjutit från arbetsgivare, vilken är bosatt utom riket eller är utländsk juridisk person, endast i fall då den försäkrade sysselsatts här i riket eller tjänstgjort som sjöman ombord på svenskt handelsfartyg. Vad i detta stycke sägs skall icke gälla beträffande lön till svensk medborgare, såframt svenska staten eller, där lönen härrör från utländsk juridisk person, svensk juridisk person, som äger ett bestämmande inflytande över den utländska juridiska personen, enligt av riks försäkringsverket godtagen förbindelse har att svara för avgift till försäkringen för tilläggspension enligt 19 kap. 1 §.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

Hänsyn skall ej heller tagas till lön eller annan ersättning från främmande makts härvarande beskickning eller lönade konsulat eller från arbetsgivare, vilken tillhör beskickning eller konsulat som nu sagts och icke är svensk medborgare. Vad i detta stycke sägs skall icke gälla beträffande lön till svensk medborgare eller den som utan att vara svensk medborgare är bosatt i riket, såframt utländsk beskickning här i riket enligt av riks försäkringsverket godtagen förbindelse har att svara för avgift till försäkringen för tilläggs pension enligt 19 kap. 1 §.

Den som åtagit sig förbindelse enligt tredje eller fjärde stycket skall anses såsom arbetsgivare.

3 §⁶

Med inkomst av annat förvärvsarbete avses

- a) inkomst av här i riket bedriven rörelse;
- b) inkomst av här belägen jordbruksfastighet, som brukas av den försäkrade;
- c) ersättning i penningar eller naturaförmåner i form av kost eller bostad för arbete för annans räkning; samt
- d) sjukpenning enligt denna lag eller lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring eller motsvarande ersättning som utgår enligt annan författning eller på grund av regeringens förordnande, i den mån ersättningen träder i stället för inkomst som ovan nämnts;
- d) sjukpenning enligt denna lag eller lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring eller motsvarande ersättning som utgår enligt annan författning eller på grund av regeringens förordnande, i den mån ersättningen träder i stället för inkomst som ovan nämnts;

allt i den mån inkomsten icke enligt 2 § är att hänföra till inkomst av anställning.

Till inkomst som avses i första stycket a) och b) räknas även sådan inkomst av rörelse eller jordbruksfastighet, som enligt punkt 13 av anvisningarna till 32 § eller anvisningarna till 52 § kommunalskattelagen (1928:370) taxeras hos försäkrad, om den försäkrade varit verksam i förvärvskällan i ej blott ringa omfattning.

Har inkomst som avses i första stycket a), b) eller c) icke uppgått till femhundra kronor för år, tages den ej i beräkning.

16 kap.

1 §⁷

Den som önskar komma i åtnjutande av pension skall göra ansökan hos allmän försäkringskassa i enlighet med vad regeringen förordnar.

Åtnjuter försäkrad sjukpenning Åtnjuter försäkrad sjukpenning

⁶ Senaste lydelse 1976:77.

⁷ Senaste lydelse 1974:784.

Nuvarande lydelse

eller ersättning för sjukhusvård enligt denna lag, må allmän försäkringskassa tillerkänna honom förtidspension utan hinder av att han icke gjort ansökan därom.

Föreslagen lydelse

eller ersättning för sjukhusvård enligt denna lag, må allmän försäkringskassa tillerkänna honom förtidspension utan hinder av att han icke gjort ansökan därom. *Detsamma skall gälla då försäkrad åtnjuter sjukpenning, ersättning för sjukhusvård eller livränta enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring eller motsvarande ersättning som utgår enligt annan författning eller på grund av regeringens förordnande.*

Åtnjuter försäkrad sjukbidrag eller till viss tid begränsad handikappersättning, må den tid varunder sådan förmån skall utgå förlängas utan att ansökan därom gjorts.

I den mån regeringen så förordnar må allmän försäkringskassa tillerkänna den pensionsberättigade pension enligt denna lag utan hinder av att han icke gjort ansökan därom.

För den försäkrades kostnader för läkarundersökning och läkarutlåtande vid ansökan om förtidspension, handikappersättning eller vårdbidrag skall ersättning utgå i enlighet med vad regeringen förordnar.

17 kap.

2 §⁸

Äger pensionsberättigad rätt till livränta på grund av obligatorisk försäkring jämlikt lagen om försäkring för olycksfall i arbete, lagen om försäkring för vissa yrkessjukdomar eller lagen om yrkesskadeförsäkring eller äger han jämlikt annan lag eller särskild författning eller enligt regeringens förordnande rätt till livränta, som bestämmes av eller utbetalas från riks försäkringsverket, minskas honom eljest tillkommande pension enligt vad nedan stadgas. Motsvarande skall äga tillämpning i fall då livränta utgår enligt utländsk lagstiftning om yrkesskadeförsäkring. Medför skada, för vilken livränta börjat utgivas, återigen sjukdom som berättigar till sjukpenning, skall det anses som om livränta utginge under sjukdomstiden. Har livränta eller del därav eller livränta för viss tid utbytts mot ett engångsbelopp, skall anses som om livränta utginge eller den utgående livräntan vore förhöjd med belopp som enligt de vid utbytet tillämpade försäkringstekniska grunderna svarar mot engångsbeloppet.

Folkpension och tilläggspension i form av förtidspension eller ålderspension minskas med tre fjärdedelar av den pensionsberättigade för samma tid

⁸ Senaste lydelse 1974:510.

Nuvarande lydelse

tillkommande livränta såsom skadad; dock må avdrag å annan förtidspension än hel sådan ske endast om skadan inträffat före den tidpunkt från vilken pensionen utgår och avdrag å tilläggspension göras endast om den pensionsberättigade ägt tillgodoräkna sig pensionspoäng för minst ett år vid den tidpunkt då skadan inträffat.

Folkpension i form av ålderspension, änkepension eller barnpension ävensom tilläggspension i form av änkepension eller barnpension minskas med tre fjärdedelar av den pensionsberättigade för samma tid tillkommande livränta såsom efterlevande; dock må avdrag å tilläggspension göras endast om den avlidne ägt tillgodoräkna sig pensionspoäng för minst ett år vid den tidpunkt då skadan inträffat.

Minskning enligt denna paragraf skall i första hand göras å tilläggspension. Utan hinder av vad i paragrafen stadgas skall folkpension alltid utgå, i form av förtidspension eller barnpension med minst en fjärdedel, i form av änkepension med minst hälften samt i form av ålderspension med minst tre fjärdedelar av belopp som eljest skolat utgå.

I fråga om samordning av pension med livränta som utgår enligt eller eljest bestämmes med tillämpning av lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring föreskrives i 4 kap. 4 § och 6 kap. 1 § sagda lag.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1977. Äldre bestämmelser i 2 kap. 13 § och 3 kap. 13 § gäller fortfarande i fråga om ersättning vid skada som har inträffat före ikraftträdandet.

2. Anmälan som avses i 11 kap. 7 § första stycket får utan hinder av andra stycket samma paragraf återkallas före utgången av år 1977 med verkan från och med ingången av år 1977 eller år 1978. Under samma tid får utan hinder av 3 kap. 11 § andra stycket även den som har fyllt 55 år övergå till sjukpenningförsäkring med kortare karenstid eller utan karenstid.

8 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1956:293) om ersättning åt smittbärare

Härigenom föreskrives i fråga om lagen (1956:293) om ersättning åt smittbärare

dels att i 13 § ordet "Konungen" skall bytas ut mot "regeringen",

dels att 5 och 12 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

Från ersättningen för inkomstbortfall skola avräknas sjukpenning och sjukpenningtillägg, vartill smittbäraren under tiden för ingripandet må vara berättigad på grund av försäkring enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller med stöd därav meddelade bestämmelser, *lagen (1954:774) med särskilda bestämmelser om frivillig sjukpenningförsäkring i allmän sjukkassa* eller *lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring*.

Från ersättningen skola jämväl avräknas sjukpenning som för tid för ingripandet utgår enligt annan lag eller enligt särskild författning eller enligt *Konungens* förordnande och som bestämmes av eller utbetalas från riksförsäkringsverket eller *bolag som omförmäles i 1 § lagen om yrkesskadeförsäkring* ävensom livränta, som någon åtnjuter på grund av att han är smittbärare, till den del den belöper å tid för ingripandet.

Vad i nästföregående stycke sägs skall äga motsvarande tillämpning, därest smittbäraren äger uppbära ersättning enligt främmande makts lagstiftning om *yrkesskadeförsäkring*.

Från ersättningen för inkomstbortfall skola avräknas sjukpenning och sjukpenningtillägg, vartill smittbäraren under tiden för ingripandet må vara berättigad på grund av försäkring enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller med stöd därav meddelade bestämmelser eller *lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring*.

Från ersättningen skola jämväl avräknas sjukpenning som för tid för ingripandet utgår enligt annan lag eller enligt särskild författning eller enligt *regeringens* förordnande och som bestämmes av eller utbetalas från riksförsäkringsverket eller *allmän försäkringskassa* ävensom livränta, som någon åtnjuter på grund av att han är smittbärare, till den del den belöper å tid för ingripandet.

Vad i nästföregående stycke sägs skall äga motsvarande tillämpning, därest smittbäraren äger uppbära ersättning enligt främmande makts lagstiftning om *arbetsskadeförsäkring*.

¹ Senaste lydelse 1973:469.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

12 §

Länsstyrelsen äger besluta om ersättning jämlikt 10 § och utbetalar till sökanden belopp som tillerkänts honom.

Talan mot länsstyrelses beslut föres hos *Konungen* genom besvär, vilka skola ingivas till inrikesdepartementet.

Talan mot länsstyrelses beslut föres hos *kammarrätten* genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1977. I fråga om ersättning vid skada som har inträffat före ikraftträdandet gäller 5 § i sin äldre lydelse.

9 Förslag till Lag om ändring i skadeståndslagen (1972:207)

Härigenom föreskrives att 5 kap. 3 § skadeståndslagen (1972:207)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Förelagen lydelse

5 kap.

3 §

Vid bestämmande av ersättning för inkomstförlust eller förlust av underhåll avräknas förmån som den skadelidande med anledning av förlusten har rätt till i form av

1. ersättning, som utgår på grund av obligatorisk försäkring enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller <i>lagen (1954:243) om yrkes-skadeförsäkring</i>, eller annan likartad förmån,	1. ersättning, som utgår på grund av obligatorisk försäkring enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller <i>på grund av lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring</i>, eller annan likartad förmån,
2. sjuklön eller pension som utges av arbetsgivare på grund av anställningsavtal,	
3. pension som utgår på grund av kollektiv tjänstepensionsförsäkring,	
4. periodisk ersättning som utgår på grund av sådan olycksfalls- eller sjukförsäkring som har meddelats på grund av kollektivavtal.	

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1977.

¹ Lagen omtryckt 1975:404.

10 Förslag till

Lag om ändring i reglementet (1961:265) angående förvaltningen av riks försäkringsverkets fonder

Härigenom föreskrives i fråga om reglementet (1961:265) angående förvaltningen av riks försäkringsverkets fonder¹

dels att i 1 och 9 §§ ordet "yrkesskadeförsäkringsfonden" skall bytas ut mot "arbetsskadeförsäkringsfonden",

dels att 2 § skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §²

Yrkesskadeförsäkringsfondens inkomster utgöras av försäkringsavgifter enligt 38 och 39 §§ lagen om yrkesskadeförsäkring samt tillägg som föranledas av tillämpningen av lagen om krigsförsäkring för sjömän m. fl.;

Arbetsskadeförsäkringsfondens inkomster utgöras av avgifter enligt 7 kap. lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring;

återbetalda belopp enligt 12 § andra stycket lagen om försäkring för olycksfall i arbete och 51 § andra stycket lagen om yrkesskadeförsäkring;

bötesmedel enligt 34 § lagen om försäkring för olycksfall i arbete;

kapitalbelopp, som inflyta vid inköp i riks försäkringsverket av livräntor enligt 10 § lagen angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete eller på grund av verkets övertagande jämlikt 35 § lagen om försäkring för olycksfall i arbete samt 54 och 55 §§ lagen om yrkesskadeförsäkring av annan åvilande skyldighet att utgiva ersättning i anledning av olycksfall eller sjukdom; samt

räntor och annan avkastning.

Yrkesskadeförsäkringsfondens utgifter utgöras av ersättningar och andra kostnader, som i anledning av inträffade skadefall skola utbetalas av riks försäkringsverket eller allmän försäkringskassa på grund av obligatorisk försäkring enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete, lagen om försäkring för vissa yrkesjukdomar, lagen om krigsförsäkring för ombord å fartyg tjänstgörande

Arbetsskadeförsäkringsfondens utgifter utgöras av ersättningar och andra kostnader, som i anledning av inträffade skadefall skola utbetalas av riks försäkringsverket eller allmän försäkringskassa på grund av obligatorisk försäkring enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete, lagen om försäkring för vissa yrkesjukdomar, lagen om krigsförsäkring för ombord å fartyg tjänstgörande

¹ Senaste lydelse av

1 § 1975:481

9 § 1976:147 (jfr 1976:287).

² Senaste lydelse 1973:65.

Nuvarande lydelse

personer, lagen om yrkesskadeförsäkring och lagen om krigsförsäkring för sjömän m. fl., ävensom kostnader för omreglering, förhöjning och värdesäkring av ersättningar enligt dessa lagar;

ersättningar, som skola utbetalas av riks försäkringsverket på grund av övertagande jämlikt 10 § lagen angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete, 35 § lagen om försäkring för olycksfall i arbete samt 54 och 55 §§ lagen om yrkesskadeförsäkring av annan åvilande ersättnings skyldighet;

belopp, som av riks försäkringsverket eller eljest återbetalas på grund av att för mycket influtit till verket i försäkringsavgift eller tillägg som i första stycket sägs;

belopp, som skola utbetalas för bestridande av förvaltningskostnader enligt 39 § andra stycket lagen om yrkesskadeförsäkring; samt

belopp, som utbetalas till följd av vad nedan i 3 § stadgas.

Föreslagen lydelse

personer, lagen om yrkesskadeförsäkring, lagen om krigsförsäkring för sjömän m. fl. och lagen om arbetsskadeförsäkring, ävensom kostnader för omreglering, förhöjning, uppräknings och värdesäkring av ersättningar enligt dessa lagar;

belopp, som av riks försäkringsverket eller eljest återbetalas på grund av att för mycket influtit till verket i avgift som i första stycket sägs;

belopp, som skola utbetalas för bestridande av förvaltningskostnader enligt 7 kap. 3 § andra stycket lagen om arbetsskadeförsäkring; samt

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1977 och tillämpas även på försäkringsavgifter och förvaltningskostnader enligt äldre bestämmelser.

11 Förslag till**Lag om upphävande av vissa författningar om handläggning av ärenden angående yrkesskadeförsäkring**

Härigenom föreskrives att följande författningar skall upphöra att gälla vid utgången av juni 1977, nämligen

1. lagen (1973:60) om handläggning av vissa ärenden angående ersättning enligt lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring m. m.,
2. kungörelsen (1973:185) om handläggning av vissa ärenden angående ersättning enligt lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring m. m.

De upphävda författningarna gäller dock fortfarande i fråga om skada som har inträffat före den 1 juli 1977.

12 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1937:249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar

Härigenom föreskrives att 14 och 19 §§ lagen (1937:249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Handlingar vilka av läkare eller hos socialstyrelsen eller på läkares eller styrelsens föranstaltande upprättats till utredning i mål eller ärende hos domstol eller i ärende som avses i giftermålsbalken; handlingar i ärenden rörande kriminologisk undersökning för forskningsändamål; handlingar vilka upprättats vid psykologisk undersökning som utförts för forskningsändamål eller i samband med inskrivning av värnpliktiga eller yrkesvägledning, arbetsvård eller omskolning eller i ärende om anställning eller upphörande av anställning hos myndighet eller i ärende om uttagning av anställd hos myndighet till viss utbildning eller tjänstgöring; handlingar i ärenden hos statens arbets-klinik eller kommunalt arbetsvårds-institut rörande prövning av handikappade eller från arbetssynpunkt svårbedömda personers förutsättningar för arbete eller rörande arbets-träning av sådana personer; läkarut-låtanden i ärenden om statlig perso-nal-pensionering; handlingar i ären-den enligt lagen (1972:119) om fast-ställande av konstllhörighet i vissa fall; handlingar rörande uppsökande

¹ Lagen omtryckt 1976:611.

Föreslagen lydelse

14 §

Handlingar vilka av läkare eller hos socialstyrelsen eller på läkares eller styrelsens föranstaltande upprättats till utredning i mål eller ärende hos domstol eller i ärende som avses i giftermålsbalken; handlingar i ärenden rörande kriminologisk undersökning för forskningsändamål; handlingar vilka upprättats vid psykologisk undersökning som utförts för forskningsändamål eller i samband med inskrivning av värnpliktiga eller yrkesvägledning, arbetsvård eller omskolning eller i ärende om anställning eller upphörande av anställning hos myndighet eller i ärende om uttagning av anställd hos myndighet till viss utbildning eller tjänstgöring; handlingar i ärenden hos statens arbets-klinik eller kommunalt arbetsvårds-institut rörande prövning av handikappade eller från arbetssynpunkt svårbedömda personers förutsättningar för arbete eller rörande arbets-träning av sådana personer; läkarut-låtanden i ärenden om statlig perso-nal-pensionering; handlingar i ären-den enligt lagen (1972:119) om fast-ställande av konstllhörighet i vissa fall; handlingar rörande uppsökande

Nuvarande lydelse

verksamhet som enligt lag åligger socialnämnd; handlingar i ärenden rörande hälsovård, sjukvård, socialhjälp, understöd vid barnsård, samhällets barnavård och ungdomsskydd eller eljest barnavårdsnämnds verksamhet, sådan familjerådgivning som drives av kommun, landstingskommun, församling eller kyrklig samfällighet, rätt för enskilda att inköpa alkoholhaltiga drycker, behandling av alkoholister eller eljest nykterhetsnämnds verksamhet, allmän försäkring eller *yrkesskadeförsäkring* eller eljest riksförsäkringsverkets, *försäkringsrådets* eller allmän försäkringskassas verksamhet, studiestöd under sjukdom, tillsyn å understödsföreningar, hjälpverksamhet vid arbetslöshet; så ock handlingar i ärenden rörande kontroll å utläningar, som här i riket vistas eller hit söka tillträde, må, i vad de angå enskilds personliga förhållanden, icke utan hans samtycke till annan utlämnas tidigare än sjuttio år efter handlingens datum. Även utan sådant samtycke skall dock handling som nu sagts utlämnas, om, med hänsyn till det ändamål för vilket utlämnande åstundas och omständigheterna i övrigt, trygghet kan anses vara för handen, att det ej kommer att missbrukas till skada eller förklenande för den vilkens personliga förhållanden i handlingen avses eller för hans nära anhöriga. Vid utlämnande böra erforderliga förbehåll göras.

Föreslagen lydelse

verksamhet som enligt lag åligger socialnämnd; handlingar i ärenden rörande hälsovård, sjukvård, socialhjälp, understöd vid barnsård, samhällets barnavård och ungdomsskydd eller eljest barnavårdsnämnds verksamhet, sådan familjerådgivning som drives av kommun, landstingskommun, församling eller kyrklig samfällighet, rätt för enskilda att inköpa alkoholhaltiga drycker, behandling av alkoholister eller eljest nykterhetsnämnds verksamhet, allmän försäkring eller *arbetskadeförsäkring* eller eljest riksförsäkringsverkets eller allmän försäkringskassas verksamhet, studiestöd under sjukdom, *förmåner enligt statens personskadeförsäkring eller lagen (1977:000) om statlig ersättning vid ideell skada*, tillsyn å understödsföreningar, hjälpverksamhet vid arbetslöshet; så ock handlingar i ärenden rörande kontroll å utläningar, som här i riket vistas eller hit söka tillträde, må, i vad de angå enskilds personliga förhållanden, icke utan hans samtycke till annan utlämnas tidigare än sjuttio år efter handlingens datum. Även utan sådant samtycke skall dock handling som nu sagts utlämnas, om, med hänsyn till det ändamål för vilket utlämnande åstundas och omständigheterna i övrigt, trygghet kan anses vara för handen, att det ej kommer att missbrukas till skada eller förklenande för den vilkens personliga förhållanden i handlingen avses eller för hans nära anhöriga. Vid utlämnande böra erforderliga förbehåll göras.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

Angår handling, som i första stycket avses, någons intagning, vård eller behandling å anstalt eller inrättning eller någons vård eller behandling av läkare annorstädes än å anstalt, och finnes grundad anledning antaga att genom handlingens utlämnande ändamålet med vården eller behandlingen skulle motverkas eller någons personliga säkerhet sättas i fara, må utlämnande vägras, ändock att enligt bestämmelserna i första stycket utlämnande bort ske. Likaledes må utbekommande av handling, utvisande vem som gjort anmälan i ärende rörande samhällets barnavård eller ungdomsskydd eller rörande behandling av alkoholister eller vem som eljest lämnat upplysningar i sådant ärende, vägras, om grundad anledning finnes att antaga att den, om vilken anmälan gjorts eller upplysningarna lämnats, skulle missbruka kännedom i berörda hänseende till skada för annan person.

Vad i denna paragraf stadgas har icke avseende å myndighets beslut som särskilt utfärdats eller i protokoll upptagits, där fråga ej är om barnavårdsnämnds, nykterhetsnämnds, riks försäkringsverkets eller allmän försäkringskassas beslut, centrala studiestödsnämndens beslut rörande studiestöd under sjukdom eller om beslut i ärende som rör tillämpningen av lagen om fastställande av könstillhörighet i vissa fall, smittskyddslagen (1968:231) såvitt den angår veneriska sjukdomar, abortlagen (1974:595), steriliseringslagen (1975:580), lagen (1944:133) om kastrering eller transplantationslagen (1975:190), såvitt angår tillstånd enligt 4 § nämnda lag.

Uppgifter och anteckningar, vilka tillhöra de i kommunerna förda socialregistren, må ej utlämnas i vidare mån än som följer av lagen om socialregister.

19 §

Till *riksförsäkringsanstalten* eller *försäkringsrådet* inkomna och där upprättade handlingar i ärenden angående *försäkring för olycksfall i arbete och för yrkessjukdomar* må, såvitt de avse arbetet i arbetsgivares rörelse, företag eller verksamhet eller de förhållanden, under vilka arbetet bedrives, eller arbetarnas antal, arbetstid och avlöningsförhållanden, icke utan arbetsgivarens samtycke till annan utlämnas tidigare än tjugu år efter handlingens datum, där ej, med hänsyn till det ändamål, för vilket utlämnande åstundas och omständigheterna i övrigt, trygghet

Till *riksförsäkringsverket* eller *allmän försäkringskassa* inkomna och där upprättade handlingar i ärenden angående *arbetsskadeförsäkring* må, såvitt de avse arbetet i arbetsgivares rörelse, företag eller verksamhet eller de förhållanden, under vilka arbetet bedrives, eller arbetarnas antal, arbetstid och avlöningsförhållanden, icke utan arbetsgivarens samtycke till annan utlämnas tidigare än tjugu år efter handlingens datum, där ej, med hänsyn till det ändamål, för vilket utlämnande åstundas och omständigheterna i övrigt, trygghet kan anses vara för handen, att det ej

Nuvarande lydelse

kan anses vara för handen, att det ej kommer att missbrukas till arbetsgivarens skada. Vid utlämnande böra erforderliga förbehåll göras.

Föreslagen lydelse

kommer att missbrukas till arbetsgivarens skada. Vid utlämnande böra erforderliga förbehåll göras.

Handlingar i ärenden angående arbetarskydd eller arbetstidens reglering eller angående arbetstillstånd för utlänning må, såvitt de röra arbetsgivares yrkeshemlighet eller eljest innehålla sådana upplysningar om driftanordning eller affärsförhållande, vilkas offentliggörande kan lända arbetsgivare till skada, icke i vidare mån än som kan följa av de i nämnda ämnen gällande lagar utlämnas utan arbetsgivarens samtycke förrän tjugu år från handlingens datum förflutit.

*Vad i denna paragraf stadgas
beträffande arbetsgivare skall i fråga
om handlingar i ärenden angående
arbetsskadeförsäkring jämväl avse
uppdragsgivare och egenföretagare.*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1977. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om handlingar i ärenden hos försäkringsrådet.

13 Förslag till Lag om ändring i luftfartslagen (1957:297)

Härigenom föreskrives att 11 kap. 1 § luftfartslagen (1957:297) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

1 §¹

Föreskrifter angående åtgärder, då luftfartyg är saknat, förolyckat eller nödställt eller fara hotar lufttrafiken (flygräddningstjänst), meddelas av regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, av luftfartsverket.

Regeringen må ålägga ägare eller innehavare av luftfartyg samt dem som göra tjänst å sådant fartyg eller vid flygplats eller annan anläggning för luftfarten skyldighet att medverka i flygräddningstjänsten, så ock meddela bestämmelser om ersättning av allmänna medel för sådan medverkan.

Regeringen må ålägga ägare eller innehavare av luftfartyg samt dem som göra tjänst å sådant fartyg eller vid flygplats eller annan anläggning för luftfarten skyldighet att medverka i flygräddningstjänsten, så ock meddela bestämmelser om ersättning av allmänna medel för sådan medverkan. *I fråga om ersättning vid personskada gäller lagen (1977:000) om statligt personskadeskydd och lagen (1977:000) om statlig ersättning vid ideell skada.*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1977. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om skada som har inträffat före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 1976:11 (jfr 1976:644).

14 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1960:331) om skyddsåtgärder vid olyckor i atomanläggningar m. m.**

Häri genom föreskrives i fråga om lagen (1960:331) om skyddsåtgärder vid olyckor i atomanläggningar m. m.

dels att i 2 och 12–14 §§ ordet "Konungen" skall bytas ut mot "regeringen",

dels att 8 § skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Den som uttagits till arbete med stöd av 6 § första stycket äger av statsmedel erhålla ersättning för resa och andra kostnader för inställelse samt gottgörelse för utfört arbete och för skada som därunder åsamkats honom, allt enligt de föreskrifter *Konungen* meddelar.

För egendom, som tagits i anspråk jämlikt 6 § andra stycket, skall enligt föreskrifter, som meddelas av *Konungen*, lämnas ersättning av statsmedel. Har egendomen tagits i anspråk med nyttjanderätt, skall ersättning utgå, förutom för den förlorade avkastningen eller nyttan, jämväl för den skada eller försämring egendomen må hava lidit.

Ersättning av statsmedel må även tillerkännas den som genom eget arbete eller genom att tillhandahålla förnödenhet frivilligt varit verksam i skyddsarbete som avses i denna lag.

Föreslagen lydelse

8 §

Den som uttagits till arbete med stöd av 6 § första stycket äger av statsmedel erhålla ersättning för resa och andra kostnader för inställelse samt gottgörelse för utfört arbete och för skada som därunder åsamkats honom, allt enligt de föreskrifter *regeringen* meddelar. *I fråga om ersättning vid personskada gäller lagen (1977:000) om statligt personskadeskydd och lagen (1977:000) om statlig ersättning vid ideell skada.*

För egendom, som tagits i anspråk jämlikt 6 § andra stycket, skall enligt föreskrifter, som meddelas av *regeringen*, lämnas ersättning av statsmedel. Har egendomen tagits i anspråk med nyttjanderätt, skall ersättning utgå, förutom för den förlorade avkastningen eller nyttan, jämväl för den skada eller försämring egendomen må hava lidit.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1977. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om skada som har inträffat före ikraftträdandet.

15 Förslag till Lag om ändring i brandlagen (1974:80)

Härigenom föreskrives i fråga om brandlagen (1974:80)¹
dels att i 20 och 22 §§ ordet "kroppsskada" skall bytas ut mot
"personskada",
dels att 19 § skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

19 §

Den som har deltagit i räddningstjänst eller i övning med brandstyrka är berättigad till ersättning av statsmedel för kroppsskada som han därvid har ådragit sig. I fråga om sådan ersättning skall vad som föreskrives i förordningen (1954:249) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under tjänstgöring i civilförsvaret äga motsvarande tillämpning. För skada på kläder eller andra personliga tillhörigheter är han berättigad till ersättning av kommunen. Den som frivilligt eller på anmodan med stöd av 10 § första stycket har deltagit i räddningstjänst och ej tillhör brandvårn är berättigad till ersättning av kommunen för arbete och tidspillan samt för kostnad för resa och uppehälle.

I fråga om ersättning vid personskada till den som har deltagit i räddningstjänst eller i övning med brandstyrka gäller lagen (1977:000) om statligt personskadeskydd och lagen (1977:000) om statlig ersättning vid ideell skada. För skada på kläder eller andra personliga tillhörigheter är han berättigad till ersättning av kommunen. Den som frivilligt eller på anmodan med stöd av 10 § första stycket har deltagit i räddningstjänst och ej tillhör brandvårn är berättigad till ersättning av kommunen för arbete och tidspillan samt för kostnad för resa och uppehälle.

När transportmedel, redskap eller annan utrustning för räddningstjänst har tillhandahållits frivilligt eller tagits i anspråk med stöd av 11 §, är ägaren eller innehavaren berättigad till ersättning av kommunen för skada på utrustningen, förlorad avkastning eller nytta och kostnad med anledning av att utrustningen har tillhandahållits.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1977. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om skada som har inträffat före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse av 22 § 1975:96.

16 Förslag till Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)

Häri genom föreskrives att 19 §, 32 § 2 mom., 53 § 1 mom., anvisningarna till 19 §, punkt 14 av anvisningarna till 21 §, punkt 9 av anvisningarna till 24 §, punkt 9 av anvisningarna till 28 §, punkt 12 av anvisningarna till 32 § och anvisningarna till 41 b § kommunalskattelagen (1928:370) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

19 §¹

Till skattepliktig inkomst enligt denna lag räknas i c k e :

vad som vid bodelning eller eljest på grund av giftorätt tillfallit make eller vad som förvärvats genom arv, testamente, fördel av oskift bo eller gåva;

vinst å icke yrkesmässig avyttring av lös egendom i andra fall än som avses i 35 § 3 eller 4 mom.;

vinst i svenskt lotteri eller vinst vid vinstdragning på här i riket utfärdade premieobligationer och ej heller sådan vinst i utländskt lotteri eller vid vinstdragning på utländska premieobligationer, som uppgår till högst 100 kronor;

ersättning, som på grund av försäkring jämlikt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring tillfallit den försäkrade, om icke ersättningen grundas på förvärvsinkomst av 4 500 kronor eller högre belopp för år eller utgör föräldrapening, så ock sådan ersättning enligt annan lag eller särskild författning, som utgått annorledes än på grund av sjukförsäkring, som nyss sagts, till någon vid sjukdom eller olycksfall i arbete eller under militärtjänstgöring om icke ersättningen grundas på förvärvsinkomst av 4 500 kronor eller högre belopp för år, ävensom ersättning, vilken vid sjukdom eller olycksfall tillfallit någon på grund av annan försäkring, som icke tagits i samband med tjänst, dock att till skattepliktig inkomst räknas ersätt-

ersättning, som på grund av försäkring jämlikt lagen (1962:381) om allmän försäkring, lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring eller *lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring* tillfallit den försäkrade, om icke ersättningen grundas på förvärvsinkomst av 4 500 kronor eller högre belopp för år eller utgör föräldrapening, så ock sådan ersättning enligt annan lag eller särskild författning, som utgått annorledes än på grund av sjukförsäkring, som nyss sagts, till någon vid sjukdom eller olycksfall i arbete eller under militärtjänstgöring *eller i fall som avses i lagen (1977:000) om statligt personskadeskydd eller lagen (1977:000) om krigsskadeersättning till sjömän* om icke ersättningen grundas på förvärvsinkomst av 4 500 kronor eller högre belopp för år, ävensom ersätt-

¹ Som senaste lydelse har upptagits lydelsen enligt prop. 1976/77:50.

Nuvarande lydelse

ning i form av pension eller i form av livränta i den mån livräntan är skattepliktig enligt 32 § 1 eller 2 mom., så ock ersättning som utgår på grund av trafikförsäkring eller, med nedan angivet undantag, annan ansvarighetsförsäkring eller på grund av skadeståndsförsäkring och avser för-lorad inkomst av skattepliktig na-tur;

Föreslagen lydelse

ning, vilken vid sjukdom eller olycksfall tillfallit någon på grund av annan försäkring, som icke tagits i samband med tjänst, dock att till skattepliktig inkomst räknas ersätt-ning i form av pension eller i form av livränta i den mån livräntan är skat-tepliktig enligt 32 § 1 eller 2 mom., så ock ersättning som utgår på grund av trafikförsäkring eller, med nedan angivet undantag, annan ansvarig-hetsförsäkring eller på grund av skadeståndsförsäkring och avser för-lorad inkomst av skattepliktig na-tur;

ersättning på grund av ansvarighetsförsäkring enligt grunder som fastställs i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer till den del ersättningen utgår under de första trettio dagarna av den tid den skadade är arbetsoförmögen och beräknas så att ersättningen uppgår för insjuknande-dagen till högst 30 kronor och för övriga dagar till högst 6 kronor för dag;

belopp, som till följd av försäkringsfall eller återköp av försäkringen utgått på grund av kapitalförsäkring;

ersättning på grund av skadeförsäkring, dock ej i den mån köpeskillning, som skulle hava influtit därest försäkrad egendom i stället försålts, varit att hänföra till intäkt av jordbruksfastighet, av annan fastighet eller av rörelse eller i den mån ersättningen eljest motsvarar sådan skattepliktig intäkt eller motsvarar sådan avdragsgill omkostnad, vilken är att hänföra till någon av nämnda förvärvskällor;

vinstandel, återbäring eller premieåterbetalning, som utgått på grund av annan personförsäkring än pensionsförsäkring eller sådan sjuk- eller olycks-fallsförsäkring som tagits i samband med tjänst, samt vinstandel, som utgått på grund av skadeförsäkring, och premieåterbetalning på grund av skadeför-säkring, för vilken rätt till avdrag för premie icke förelegat;

ersättning jämlikt lagen (1956:293) om ersättning åt smittbärare om icke ersättningen grundas på förvärvsinkomst av 4 500 kronor eller högre belopp för år;

periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk intäkt, i den mån givaren enligt 20 § eller punkt 5 av anvisningarna till 46 § icke är berättigad till avdrag för utgivet belopp;

stipendier till studerande vid undervisningsanstalter eller eljest avsedda för mottagarens utbildning;

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

studiestöd enligt 2, 3 eller 4 kap. studiestödslagen (1973:349), internatbidrag, återbetalningspliktiga studiemedel och resekostnadsersättning enligt 6 och 7 kap. samma lag samt sådant särskilt bidrag vilket enligt av regeringen eller statlig myndighet meddelade bestämmelser utgår till deltagare i arbetsmarknadsutbildning samt med dem i fråga om sådant bidrag likställda, och äger i följd härav den bidragsberättigade icke göra avdrag för kostnader som avsetts skola bestridas med bidrag av förevarande slag;

allmänt barnbidrag;

lön eller annan gottgörelse, för vilken skall erläggas skatt enligt lagen (1958:295) om sjömansskatt;

kontantunderstöd, som utgives av arbetslöshetsnämnd med bidrag av statsmedel;

handikappersättning enligt 9 kap. lagen om allmän försäkring, så ock hemsjukvårdsbidrag, som utgår av kommunala eller landstingskommunala medel till den vårdbehövande;

kommunalt bostadstillägg enligt lagen (1962:392) om hustrutillägg och kommunalt bostadstillägg till folkpension;

kommunalt bostadstillägg till handikappade;

bostadstillägg som avses i kungörelserna (1968:425) om statliga bostadstillägg till barnfamiljer och (1973:379) om statskommunala bostadstillägg;

sådan gottgörelse för utgift eller kostnad som arbetsgivare uppburit från personalstiftelse ur medel, för vilka avdrag icke medgivits vid taxering, vid första tillfälle dylika medel finnas i stiftelsen;

gottgörelse som arbetsgivare uppburit från pensionsstiftelse, till den del stiftelsen ej ägt andra medel för att lämna gottgörelsen än sådana för vilka avdrag icke åtnjutits vid avsättning till stiftelsen;

kompensation av staten för bensinskatt på bensin som förbrukats vid yrkesmässig användning av motorsåg.

(Se vidare anvisningarna.)

32 §

2 m o m.² Har livränta utgått vid sjukdom eller olycksfall på grund av försäkring, som icke tagits i samband med tjänst och ej heller utgör trafikförsäkring eller annan ansvarighetsförsäkring eller obligatorisk försäkring enligt lagen om yrkesskadeförsäkring, skall såsom skattepliktig intäkt räknas nedan angivna del av livräntans belopp, nämligen om

2 m o m. Har livränta utgått vid sjukdom eller olycksfall på grund av försäkring, som icke tagits i samband med tjänst och ej heller utgör trafikförsäkring eller annan ansvarighetsförsäkring eller obligatorisk försäkring enligt lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring eller försäkring enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring, skall såsom skatte-

² Senaste lydelse 1961:42.

Nuvarande lydelse

livräntetagaren under beskattnings-
året fyllt:

högst 35 år	80 procent
36 till och med 47 år	70 "
48 " " " 56 "	60 "
57 " " " 63 "	50 "
64 " " " 69 "	40 "
70 " " " 76 "	30 "
77 " " " 86 "	20 "
minst 87 år	10 "

Föreslagen lydelse

pliktig intäkt räknas nedan angivna
del av livräntans belopp, nämligen
om livräntetagaren under beskatt-
ningsåret fyllt:

högst 35 år	80 procent
36 till och med 47 år	70 "
48 " " " 56 "	60 "
57 " " " 63 "	50 "
64 " " " 69 "	40 "
70 " " " 76 "	30 "
77 " " " 86 "	20 "
minst 87 år	10 "

53 §

I m o m.³ Skyldighet att erlagga skatt för inkomst åligger så framt ej annat föreskrives i denna lag eller i särskilda bestämmelser, meddelade på grund av överenskommelse eller beslut, varom i 72 och 73 §§ sägs:

a) fysisk person:

för tid, under vilken han varit här i riket bosatt:

för all inkomst, som av honom här i riket eller å utländsk ort förvärvats;
samt

för tid, under vilken han ej varit här i riket bosatt:

för inkomst av här belägen fastighet;

för inkomst av rörelse, som här bedrivits;

för avlöning eller annan därmed jämförlig förmån, som utgått av anställning eller uppdrag hos svenska staten eller svensk kommun;

för avlöning eller annan därmed jämförlig förmån, som utgått av annan anställning eller annat uppdrag, i den mån inkomsten uppburits härifrån och förvärvats genom verksamhet här i riket;

för pension och annan ersättning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller pension på grund av anställning eller uppdrag hos svenska staten eller svensk kommun;

för belopp, som utgår på grund av annan pensionsförsäkring än tjänstepensionsförsäkring, om försäkringen meddelats i här i riket bedrivna försäkringsrörelse;

för ersättning enligt lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring och lagen (1956:293) om ersättning åt smittbärare samt enligt annan lag eller författning, som utgått till någon vid sjukdom eller olycksfall i arbete eller på grund av militärtjänst-

för ersättning enligt lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring eller lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring och lagen (1956:293) om ersättning åt smittbärare samt enligt annan lag eller författning, som utgått till någon vid sjukdom eller

³ Som senaste lydelse har upptagits lydelse enligt prop. 1976/77:51.

Nuvarande lydelse
göring;

Föreslagen lydelse
olycksfall i arbete eller på grund av
militärtjänstgöring eller i fall som
avses i lagen (1977:000) om statligt
personskadeskydd eller lagen
(1977:000) om krigsskadeersättning till
sjömän;

för dagpenning från erkänd arbetslöshetskassa enligt lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring och kontant arbetsmarknadsstöd enligt lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd;

för timstudiestöd och inkomstbidrag enligt studiestödslagen (1973:349);

för annan härifrån uppbyren, genom verksamhet här i riket förvärvat inkomst av tjänst;

för vinst å icke yrkesmässig avyttring av fastighet eller rörelse här i riket eller tillhör till sådan fastighet eller rörelse; samt

för belopp, varmed schablonavdrag för egenavgifter överstigit påförda avgifter, samt restituerade, avkortade eller avskrivna egenavgifter, allt i den omfattning, som anges i anvisningarna till 41 b §;

b) staten:

för inkomst av jordbruksdomäner, skogar samt uthyrda eller med tomträtt eller vattenfallsrätt upplåttna fastigheter; samt

för inkomst av rörelse, som ej härflutit av bank- eller försäkringsrörelse eller av kommunikationsverk med tillhörande byggnader och anläggningar eller av industriell verksamhet, som huvudsakligen avser att tillgodose statens egna behov;

c) landsting, kommuner och andra menigheter även som hushållningssällskap med stadgar som fastställts av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer:

för inkomst av fastighet och av rörelse;

d) akademier, Nobelstiftelsen samt stiftelsen Dag Hammarskjölds Minnesfond, så ock allmänna undervisningsverk, sådana sammanslutningar av studerande vid rikets universitet och högskolor i vilka de studerande enligt gällande stadgar äro skyldiga att vara medlemmar samt samarbetsorgan för sådana sammanslutningar med ändamål att fullgöra uppgifter som enligt nämnda stadgar ankomma på sammanslutningarna, sjömanshus, svenska skeppshypotekskassan, skeppsfartens sekundärlånekassa, företagareförening som erhåller statsbidrag, norrlandsfonden, statens utvecklingsfond, Apotekarsocietetens stiftelse för främjande av farmacins utveckling m. m., Stiftelsen Industricentra, Sveriges exportråd, Sveriges turistråd, järnkontoret, så länge kontorets vinstmedel användas till allmänt nyttiga ändamål och kontoret icke lämnar utdelning åt sina delägare, aktiebolaget tipstjänst, svenska penninglotteriet aktiebolag, allmänna sjukförsäkringsfonden, pensionsstiftelser som avses i lagen om tryggande av pensionsutfästelse m. m., allmänna försäkringskassor, understödsföreningar, som icke bedriva

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

till livförsäkring hänförlig verksamhet, personalstiftelser som avses i lagen om tryggande av pensionsutfästelse m. m. med ändamål uteslutande att lämna understöd vid arbetslöshet, sjukdom eller olycksfall, stiftelser som bildats enligt avtal mellan organisationer av arbetsgivare och arbetstagare med ändamål att utgiva avgångsersättning till friställd arbetstagare eller främja åtgärder till förmån för arbetstagare som blivit uppsagd eller löper risk att bli uppsagd till följd av driftsinskränkning, företagsnedläggelse eller rationalisering av företags verksamhet ävensom sådana ömsesidiga försäkringsbolag, som avses i lagen om yrkesskadeförsäkring:

för inkomst av fastighet:

e) kyrkor, andra trossamfund än svenska kyrkan därest de utöva kyrklig verksamhet, sjukvårdsinrättningar vilkas verksamhet ej bedrivs i vinstsyfte, barmhärtighetsinrättningar, stiftelser som hava till huvudsakligt ändamål att under samverkan med militär eller annan myndighet stärka rikets försvar eller att, utan begränsning till viss familj, vissa familjer eller bestämda personer, främja vård och uppfostran av barn eller lämna understöd för beredande av undervisning eller utbildning eller utöva hjälpverksamhet bland behövande eller främja vetenskaplig forskning, ävensom sådana föreningar vilka, utan att i sin verksamhet tillgodose medlemmarnas ekonomiska intressen, huvudsakligen verka för ändamål av den i fråga om stiftelser här angivna art:

för inkomst av fastighet och av rörelse;

f) svenska aktiebolag och sådana bolag, som enligt särskild författning äro skyldiga att avstå sin vinst, ekonomiska föreningar, samebyar, samfund, stiftelser, understödsföreningar, som bedriva till livförsäkring hänförlig verksamhet, verk, inrättningar och andra inländska juridiska personer, dock såvitt gäller sådana juridiska personer som enligt författning eller på därmed jämförligt sätt bildats för att förvalta samfällighet endast om samfälligheten har taxerats såsom särskild taxeringsenhet och avser marksamfällighet eller regleringssamfällighet, samtliga här under f) avsedda bolag, verk och andra juridiska personer i den mån de ej inbegripas under punkterna d) och e):

för all inkomst, som här i riket eller å utländsk ort förvärvats;

g) utländska bolag:

för inkomst av här belägen fastighet;

för inkomst av rörelse, som här bedrivits; samt

för vinst å icke yrkesmässig avyttring av fastighet eller rörelse här i riket eller tillhör till sådan fastighet eller rörelse;

h) allmänna pensionsfonden:

för all inkomst som härflyter av medel, som förvaltas av fjärde fondstyrelsen, samt i övrigt för inkomst av fastighet.

Riksskatteverket må, om särskilda skäl därtill äro, efter ansökan förklara, att stiftelse eller förening, som har till huvudsakligt ändamål att främja nordiskt samarbete, i fråga om skattskyldighet eller eljest vid tillämpning av

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

denna lag skall anses jämställd med stiftelse eller förening, som ovan i första stycket vid c) anges. Sådant beslut må, när omständigheterna det föranleda, av riksskatteverket återkallas. Överbeslut, som riksskatteverket meddelat enligt detta stycke, må klagan icke föras.

Anvisningartill 19 §⁴

Socialhjälp, begravningshjälp samt underhåll, som lämnats fånge eller patient å hospital, m. m. dyl. är icke att hänföra till skattepliktig inkomst. Detsamma gäller i fråga om till föreningar influtna medlemsavgifter.

Med skadeståndsförsäkring förstås försäkring, enligt vilken den försäkrade äger utfå ersättning för skadestånd vartill han är berättigad på grund av personskada (överfallsskydd o. d.).

Ersättning till följd av personskada som utgår i annan form än periodisk utbetalning (engångsbelopp) och avser förlorad inkomst av skattepliktig natur – varunder inbegripes skattepliktig ersättning för förlorat underhåll – utgör skattepliktig intäkt såvida icke annat följer av övriga bestämmelser i denna lag.

Om engångsbelopp, som utgår till följd av personskada, utgör ersättning för framtida förlust av skattepliktig inkomst, skall dock 40 procent av beloppet avräknas såsom icke skattepliktig del. Uppbär skattskyldig två eller flera sådana engångsbelopp till följd av samma personskada, skall vad som nu har sagts gälla varje sådant belopp. Vad som avräknas från ett eller flera engångsbelopp får emellertid sammanlagt icke överstiga femton basbelopp enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. Härvid skall avräknad del av ett engångsbelopp uttryckas i det basbelopp, som har fastställts för januari månad det beskattningsår under vilket engångsbeloppet blivit tillgängligt för lyftning.

Utbytes sådan livränta eller del därav, som utgår till följd av personskada och utgör skattepliktig intäkt enligt 32 § 1 mom., mot engångsbelopp, gälla bestämmelserna i föregående stycke beträffande sådant engångsbelopp. Utbytes annan livränta eller del därav, som utgör skattepliktig intäkt enligt 32 § 1 mom., mot engångsbelopp, skall hela engångsbeloppet upptagas såsom skattepliktig intäkt. Sker utbyte, helt eller delvis, av annan livränta än nu sagts mot engångsbelopp, skall beloppet anses utgöra icke skattepliktig intäkt.

Lön, som utgår från arbetsgivare i sådana fall, då denne på grund av 3 kap. 16 § andra eller tredje stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring äger uppbära arbetstagaren till-	Lön, som utgår från arbetsgivare i sådana fall, då denne på grund av 3 kap. 16 § andra eller tredje stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring äger uppbära arbetstagaren till-
--	--

⁴ Som senaste lydelse har upptagits lydelsen enligt prop. 1976/77:50.

Nuvarande lydelse

kommande ersättning från allmän försäkringskassa, är skattepliktig intäkt. För arbetsgivaren är den av honom i nämnda fall uppburna ersättningen från försäkringskassan ävensom annan därifrån uppburna ersättning i anledning av kostnad för den anställdes räkning att betrakta som skattepliktig inkomst, dock att ersättningen icke är skattepliktig för arbetsgivaren, därest den till den anställda utbetalda lönen eller den för honom havda kostnaden utgör för arbetsgivaren icke avdragsgill utgift i förvärvskälla. Ersättning, som annorledes än i form av pension eller annan livränta utbetalas av arbetsgivare vid yrkesskada i de fall, då arbetsgivaren står s. k. självrisk enligt lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring, räknas till skattepliktig inkomst enligt de grunder som skulle hava gällt vid försäkring enligt sistnämnda lag.

Föreslagen lydelse

kommande ersättning från allmän försäkringskassa, är skattepliktig intäkt. För arbetsgivaren är den av honom i nämnda fall uppburna ersättningen från försäkringskassan ävensom annan därifrån uppburna ersättning i anledning av kostnad för den anställdes räkning att betrakta som skattepliktig inkomst, dock att ersättningen icke är skattepliktig för arbetsgivaren, därest den till den anställda utbetalda lönen eller den för honom havda kostnaden utgör för arbetsgivaren icke avdragsgill utgift i förvärvskälla. Ersättning, som annorledes än i form av pension eller annan livränta utbetalas av arbetsgivare vid yrkesskada *eller arbetskada* i de fall, då arbetsgivaren står s. k. självrisk enligt lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring *eller lagen (1976:380) om arbetskadeförsäkring*, räknas till skattepliktig inkomst enligt de grunder som skulle hava gällt vid försäkring enligt sistnämnda lag.

Skatteplikt föreligger icke för bidrag från stat eller kommun, vilka enligt av regeringen eller av statlig myndighet meddelade bestämmelser utgå, i samband med utbildning eller omskolning, till arbetslösa och partiellt arbetsföra samt med dem i fråga om sådana bidrag likställda i den mån bidragen avse traktamente och särskilt bidrag. Skatteplikt föreligger ej heller för bidrag som utgår enligt förordningen om bidrag till vanföra ägare av motorfordon.

Statsbidrag, som utgår till näringsidkare för hans näringsverksamhet, är icke skattepliktig inkomst, om bidraget använts för att bestrida kostnad för vilken rätt till avdrag icke föreligger vare sig direkt såsom omkostnad eller i form av årliga värdeminskningssavdrag. Har bidraget använts för att bestrida sådan kostnad i verksamheten som är på en gång avdragsgill vid taxeringen, utgör bidraget skattepliktig intäkt. Är den kostnad för vilken bidraget utgår avdragsgill vid taxeringen för tidigare beskattningsår än det då bidraget skall upptagas som intäkt, får den skattskyldige i stället åtnjuta avdrag för kostnaden vid taxeringen för det år då bidraget upptages som intäkt. Yrkande härom skall göras i deklarationen avseende det beskattningsår då yrkande om

Nuvarande lydelse

avdraget eljest enligt denna lag först skolat framställas. Återbetalas bidrag, som upptagits som intäkt, får den skattskyldige göra avdrag för det återbetalade beloppet. Har bidraget använts för att anskaffa tillgång, för vilken anskaffningskostnaden får avdragas genom årliga värdeminskingsavdrag, skall vid beräkning av värdeminskingsavdrag såsom anskaffningskostnad anses endast så stor del av kostnaden som icke täckts av bidraget. Är bidraget större än det taxeringsmässiga restvärdet för tillgången, skall ett belopp motsvarande skillnaden utgöra skattepliktig intäkt för mottagaren. Återbetalas statsbidrag, som påverkat beräkningen av anskaffningskostnaden i nu avsett hänseende, får tillgångens avskrivningsunderlag ökas med vad som återbetalats, dock med högst det belopp varmed beräkningen påverkats. I den mån statsbidrag enligt vad nyss föreskrivits utgjort skattepliktig intäkt, får den skattskyldige vid återbetalningen tillgodoföra sig avdrag för den del som sålunda utgjort skattepliktig intäkt. Har bidraget använts för att anskaffa tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning (lager), utgör bidraget skattepliktig intäkt, men skall å andra sidan vid tillämpning av 41 § och anvisningarna till nämnda paragraf den del av lagret för vilken anskaffningskostnaden täckts av bidraget icke medräknas vid värdesättningen av tillgångarna. Återbetalas statsbidrag, som använts för anskaffande av lagertillgångar, får den skattskyldige göra avdrag för det återbetalade beloppet. Tillgångarnas anskaffningsvärde skall därvid anses ökat med det återbetalade beloppet. Vad som ovan sagts i detta stycke äger motsvarande tillämpning för statsbidrag i form av amorteringsfritt lån (avskrivningslån). Omställningsbidrag enligt arbetsmarknadsstyrelsens (1966:368) och kontant arbetsmarknadsstöd utgör skattepliktig intäkt.

Skatteplikt föreligger icke för engångsbidrag som utgår i samband med arbetsplacering som utgör led i arbetsmarknadsstyrelsens omhändertagande av flyktingar.

Skatteplikt föreligger ej heller för bidrag, som stiftelsen Dag Hammar-skjöld's Minnesfond till fullföljande av sitt ändamål utgiver för mottagarens utbildning.

Enligt 46 § 2 mom. första stycket 4) föreligger viss rätt till avdrag för bidrag till barns underhåll. Sådant underhållsbidrag skall icke hänföras till skattepliktig inkomst.

till 21 §

14.⁵ Sjukpenning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring och lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring utgör skattepliktig intäkt av jordbruksfastighet om sjukpenning-

14. Sjukpenning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring, *lagen (1976:380) om arbetskadeförsäkring, lagen (1977:000) om*

⁵ Senaste lydelse 1973:434.

Nuvarande lydelse

en grundas på inkomst, som hänför sig till jordbruksfastighet och för sig eller tillsammans med annan sjukpenninggrundande inkomst uppgår till 4 500 kronor eller högre belopp för år. Till intäkt av jordbruksfastighet hänföres under nämnda förutsättningar också ersättning enligt lagen (1956:293) om ersättning åt smittbärare.

Föreslagen lydelse

statligt personskadeskydd och lagen (1977:000) om krigsskadeersättning till sjömän utgör skattepliktig intäkt av jordbruksfastighet om sjukpenningen grundas på inkomst, som hänför sig till jordbruksfastighet och för sig eller tillsammans med annan sjukpenninggrundande inkomst uppgår till 4 500 kronor eller högre belopp för år. Till intäkt av jordbruksfastighet hänföres under nämnda förutsättningar också ersättning enligt lagen (1956:293) om ersättning åt smittbärare.

till 24 §

9.⁶ Sjukpenning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring och lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring utgör skattepliktig intäkt av annan fastighet om sjukpenningen grundas på inkomst, som hänför sig till annan fastighet och för sig eller tillsammans med annan sjukpenninggrundande inkomst uppgår till 4 500 kronor eller högre belopp för år. Till intäkt av annan fastighet hänföres under nämnda förutsättningar också ersättning enligt lagen (1956:293) om ersättning åt smittbärare.

9. Sjukpenning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring, *lagen (1976:380) om arbetskadeförsäkring, lagen (1977:000) om statligt personskadeskydd och lagen (1977:000) om krigsskadeersättning till sjömän* utgör skattepliktig intäkt av annan fastighet om sjukpenningen grundas på inkomst, som hänför sig till annan fastighet och för sig eller tillsammans med annan sjukpenninggrundande inkomst uppgår till 4 500 kronor eller högre belopp för år. Till intäkt av annan fastighet hänföres under nämnda förutsättningar också ersättning enligt lagen (1956:293) om ersättning åt smittbärare.

till 28 §

9.⁷ Sjukpenning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring och lagen (1954:243) om yrkesskadeför-

9. Sjukpenning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, lagen (1954:243) om yrkesskadeför-

⁶ Senaste lydelse 1973:434.

⁷ Senaste lydelse 1973:434.

Nuvarande lydelse

säkring utgör skattepliktig intäkt av rörelse om sjukpenningen grundas på inkomst, som hänför sig till rörelse och för sig eller tillsammans med annan sjukpenninggrundande inkomst uppgår till 4 500 kronor eller högre belopp för år. Till intäkt av rörelse hänföres under nämnda förutsättningar också ersättning enligt lagen (1956:293) om ersättning åt smittbärare.

Föreslagen lydelse

säkring, *lagen (1976:380) om arbetskadeförsäkring, lagen (1977:000) om statligt personskadeskydd och lagen (1977:000) om krigsskadeersättning till sjömän* utgör skattepliktig intäkt av rörelse om sjukpenningen grundas på inkomst, som hänför sig till rörelse och för sig eller tillsammans med annan sjukpenninggrundande inkomst uppgår till 4 500 kronor eller högre belopp för år. Till intäkt av rörelse hänföres under nämnda förutsättningar också ersättning enligt lagen (1956:293) om ersättning åt smittbärare.

till 32 §

12.⁸ Sjukpenning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring och lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring utgör skattepliktig intäkt av tjänst om sjukpenningen grundas på inkomst, som hänför sig till tjänst och för sig eller tillsammans med annan sjukpenninggrundande inkomst uppgår till 4 500 kronor eller högre belopp för år. Till intäkt av tjänst hänföres under nämnda förutsättningar också ersättning enligt lagen (1956:293) om ersättning åt smittbärare samt annan lag eller författning, som utgått annorledes än på grund av försäkring, som nyss sagts, till någon vid sjukdom eller olycksfall i arbete eller på grund av militärtjänstgöring.

12. Sjukpenning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring, *lagen (1976:380) om arbetskadeförsäkring, lagen (1977:000) om statligt personskadeskydd och lagen (1977:000) om krigsskadeersättning till sjömän* utgör skattepliktig intäkt av tjänst om sjukpenningen grundas på inkomst, som hänför sig till tjänst och för sig eller tillsammans med annan sjukpenninggrundande inkomst uppgår till 4 500 kronor eller högre belopp för år. Till intäkt av tjänst hänföres under nämnda förutsättningar också ersättning enligt lagen (1956:293) om ersättning åt smittbärare samt annan lag eller författning, som utgått annorledes än på grund av försäkring, som nyss sagts, till någon vid sjukdom eller olycksfall i arbete eller på grund av militärtjänstgöring.

⁸ Senaste lydelse 1976:1083.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

Föräldrapenning och vårdbidrag enligt lagen om allmän försäkring utgöra skattepliktig intäkt av tjänst.

Timstudiestöd, inkomstbidrag och vuxenstudiebidrag enligt studiestödslagen (1973:349), utbildningsbidrag för doktorander och timersättning vid grundläggande utbildning för vuxna räknas som skattepliktig intäkt av tjänst.

Dagpenning från erkänd arbetslöshetskassa och kontant arbetsmarknadsstöd räknas som skattepliktig intäkt av tjänst.

Dagpenning vid utbildning och tjänstgöring inom totalförsvaret räknas som skattepliktig intäkt av tjänst.

Detsamma gäller dagpenning och stimulansbidrag, vilka enligt av regeringen eller av statlig myndighet meddelade bestämmelser utgå till deltagare i arbetsmarknadsutbildning samt med dem i fråga om sådana bidrag likställda.

till 41 b⁹

Med egenavgifter förstås sjukförsäkringsavgift enligt 19 kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring, socialförsäkringsavgift till folkpensioneringen och tilläggs pensionsavgift enligt 19 kap. 3 § samma lag samt avgift enligt 4 § lagen (1968:419) om allmän arbetsgivaravgift.

Med egenavgifter förstås sjukförsäkringsavgift enligt 19 kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring, socialförsäkringsavgift till folkpensioneringen och tilläggs pensionsavgift enligt 19 kap. 3 § samma lag, avgift enligt 7 kap. 2 § tredje stycket lagen (1976:380) om arbets skadeförsäkring samt avgift enligt 4 § lagen (1968:419) om allmän arbetsgivaravgift.

Avdrag medges för egenavgifter som påförts såsom slutlig skatt. Har skattskyldig för det beskattningsår till vilket avgifterna hänför sig medgivits schablonavdrag enligt punkt 2 a av anvisningarna till 22 § och punkt 9 a av anvisningarna till 29 §, medges dock avdrag endast för det belopp varmed egenavgifterna överstiger schablonavdraget. Om schablonavdrag för visst beskattningsår medgivits med belopp överstigande summan av de egenavgifter, som påförts såsom slutlig skatt för samma beskattningsår, skall skillnadsbeloppet tagas upp som intäkt.

Avdrag medges även för egenavgifter som har påförts såsom tillkommande skatt samt för belopp varmed medgivet schablonavdrag för visst beskattningsår har reducerats i samband med ändring av taxeringen. Som intäkt upptages egenavgifter, som restituerats, avkortats eller avskrivits, samt belopp varmed schablonavdrag för visst beskattningsår i samband med

⁹ Senaste lydelse 1976:460.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

ändring av taxeringen medgivits utöver tidigare åtnjutet schablonavdrag.

Belopp som – efter beaktande i förekommande fall av tidigare medgivet schablonavdrag – är avdragsgillt eller skattepliktigt enligt andra eller tredje stycket hänföres till det beskattningsår under vilket slutlig eller tillkommande skatt har påförts eller restitution, avkortning eller avskrivning har skett. Har schablonavdrag medgivits eller har tidigare medgivet schablonavdrag ändrats, skall, såvida taxeringsåtgärden icke föranleder omräkning av egenavgifterna för beskattningsåret i fråga, avdraget eller intäkten hänföras till det beskattningsår under vilket beslutet angående taxeringsåtgärden har meddelats.

Har den skattskyldige antingen brukat en eller flera jordbruksfastigheter eller bedrivit en eller flera rörelser under det beskattningsår som anges i fjärde stycket, skall i nämnda stycke avsett avdragsgillt eller skattepliktigt belopp hänföras till den förvärvskälla som ger störst underlag för beräkning av schablonavdrag. Har den skattskyldige under nämnda beskattningsår både brukat jordbruksfastighet och bedrivit rörelse, fastställs i första hand det inkomstslag inom vilket underlaget för avdrag är störst. Inom detta inkomstslag hänföres avdrag eller intäkt till den förvärvskälla som ger störst underlag. Har den skattskyldige under beskattningsåret varken brukat jordbruksfastighet eller bedrivit rörelse, medges avdraget såsom allmänt avdrag enligt 46 § 2 mom. medan intäkten upptages såsom intäkt av tillfällig förvärvsverksamhet.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1977 och tillämpas första gången vid 1978 års taxering.

17 Förslag till Lag om ändring i taxeringslagen (1956:623)

Härigenom föreskrives att 37 § 1 mom. taxeringslagen (1956:623)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

37 §

Nuvarande lydelse

I mom. ²Till ledning vid inkomsttaxering skola varje år utan anmaning uppgifter (kontrolluppgifter) för nästföregående kalenderår avlämnas på sätt framgår av följande uppställning:

Uppgiftsskyldig	Vem uppgiften skall avse	Vad uppgiften skall avse
3 b. Riksförsäkringsverket.	Den som åtnjutit skattepliktig sjukpenning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, lagen (1954:243) om yrkeskadeförsäkring eller närstående ersättningsystem, föräldrapenning eller vårdbidrag enligt lagen om allmän försäkring eller kontant arbetsmarknadsstöd.	Utgivet belopp och i fråga om sjukpenning huruvida beloppet avser anställning eller annat förvärvsarbete.

Föreslagen lydelse

I mom. Till ledning vid inkomsttaxering skola varje år utan anmaning uppgifter (kontrolluppgifter) för nästföregående kalenderår avlämnas på sätt framgår av följande uppställning:

Uppgiftsskyldig	Vem uppgiften skall avse	Vad uppgiften skall avse
3 b. Riksförsäkringsverket.	Den som åtnjutit skattepliktig sjukpenning	Utgivet belopp och i fråga om sjukpenning

¹ Lagen omtryckt 1971:399. Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:773.

² Som senaste lydelse har upptagits lydelsen enligt prop. 1976/77:50.

Föreslagen lydelse

ning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, lagen (1954:243) om yrkes-skadeförsäkring, *lagen (1976:380) om arbets-skadeförsäkring* eller närstående ersättningssystem, föräldrapenning eller vårdbidrag enligt lagen om allmän försäkring eller kontant arbetsmarknadsstöd.

huruvida beloppet avser anställning eller annat förvärvsarbete.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1977.

18 Förslag till Lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)

Härigenom föreskrives att 1 §, 2 § 4 mom., 3 § 1 och 3 mom., 10 § och 27 § 1 mom. uppbördslagen (1953:272)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Med skatt förstås i denna lag, där icke annat anges, statlig inkomstskatt, statlig¹ förmögenhetsskatt, utskiftningsskatt, ersättningskatt, kommunal inkomstskatt, landstingsmedel, skogsvårdsavgifter, sådana socialförsäkringsavgifter till folkpensioneringen och tilläggs pensionsavgifter som avses i 19 kap. 3 § lagen om allmän försäkring, sjukförsäkringsavgifter enligt 19 kap. 2 § sistnämnda lag, sådana arbetsgivaravgifter enligt lagen om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m., avgifter enligt lagen om allmän arbetsgivaravgift och enligt lagen om avgift för sjöfolks pensionering vilka icke uppbäras av riks försäkringsverket, avgift som avses i 116 a eller 116 c § taxeringslagen, ävensom annuitet å avdikningslån.

Regeringen må, om särskilda omständigheter därtill föranleda, föreskriva att i samband med uppbörden av skatt må uppbäras jämväl annan avgift än sådan som i första stycket sägs. Har dylik föreskrift meddelats skall, där icke annat angivits, vad i denna lag stadgas angående skatt äga motsvarande tillämpning beträffande avgift som med föreskriften avses.

¹ Lagen omtryckt 1972:75. Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:771.

² Senaste lydelse 1975:950.

Föreslagen lydelse

1 §²

Med skatt förstås i denna lag, där icke annat anges, statlig inkomstskatt, statlig förmögenhetsskatt, utskiftningsskatt, ersättningskatt, kommunal inkomstskatt, landstingsmedel, skogsvårdsavgifter, sådana socialförsäkringsavgifter till folkpensioneringen och tilläggs pensionsavgifter som avses i 19 kap. 3 § lagen om allmän försäkring, sjukförsäkringsavgifter enligt 19 kap. 2 § sistnämnda lag, *arbetsskadeförsäkringsavgifter enligt 7 kap. 2 § tredje stycket lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring*, sådana arbetsgivaravgifter enligt lagen om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m., avgifter enligt lagen om allmän arbetsgivaravgift och enligt lagen om avgift för sjöfolks pensionering vilka icke uppbäras av riks försäkringsverket, avgift som avses i 116 a eller 116 c § taxeringslagen, ävensom annuitet å avdikningslån.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

2 §

4 m o m.³ Skattereduktion åtnjutes

av ogift skattskyldig, som har hemmavarande barn under 18 år, och av gift skattskyldig, vars make saknar taxerad inkomst enligt lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, med 1 800 kronor,

av gift skattskyldig, vars make har taxerad inkomst enligt nämnda lag som understiger 4 500 kronor, med 40 procent av det belopp som motsvarar skillnaden mellan 4 500 kronor och den taxerade inkomsten.

Ha gifta skattskyldiga var för sig till statlig inkomstskatt taxerad inkomst, som understiger 4 500 kronor, åtnjutes skattereduktion endast av den som har den högsta taxerade inkomsten. Äro de taxerade inkomsterna lika stora, tillkommer skattereduktion den äldre av de skattskyldiga.

Skattereduktion enligt första stycket åtnjutes endast av skattskyldig, som varit bosatt här i riket under någon del av beskattningsåret. För gift skattskyldig gäller dessutom följande. För att skattereduktion skall få åtnjutas, skall maken ha varit bosatt här i riket under någon del av beskattningsåret. Avser makens bosättning här i riket större delen av beskattningsåret, sker skattereduktionen enligt första stycket. Avser makens bosättning här i riket endast en mindre del av beskattningsåret, åtnjuter den skattskyldige skattereduktion, om maken saknar taxerad inkomst enligt lagen om statlig inkomstskatt, med 900 kronor, och om maken har taxerad inkomst enligt nämnda lag som understiger 2 250 kronor, med 40 procent av det belopp som motsvarar skillnaden mellan 2 250 kronor och den taxerade inkomsten.

Vid tillämpningen av bestämmelserna i första, andra och tredje styckena skall som taxerad inkomst anses även under beskattningsåret uppburen beskattningsbar inkomst enligt lagen (1958:295) om sjömansskatt samt enligt 1 § 2 mom. nämnda lag skattepliktig dagpenning. Skattereduktion som tillkommer skattskyldig enligt nämnda bestämmelser skall minskas med en tolfedel för varje period om trettio dagar, för vilken den skattskyldige uppburit inkomst som förut nämnts.

Skattereduktion sker icke i fråga om statlig förmögenhetsskatt, socialförsäkringsavgift till folkpensioneringen enligt 19 kap. 3 § lagen (1962:381) om allmän försäkring, tilläggs pensionsavgift, sjukförsäkringsavgift, arbetsgivaravgift, allmän arbetsgivaravgift, avgift för sjöfolks pensionering och förseningsavgift enligt 116 c § taxerings-

Skattereduktion sker icke i fråga om statlig förmögenhetsskatt, socialförsäkringsavgift till folkpensioneringen enligt 19 kap. 3 § lagen (1962:381) om allmän försäkring, tilläggs pensionsavgift, sjukförsäkringsavgift, *arbetskadeförsäkringsavgift*, arbetsgivaravgift, allmän arbetsgivaravgift, avgift för sjöfolks pensionering och förseningsavgift

³ Senaste lydelse 1975:950.

Nuvarande lydelse

lagen samt annuitet å avdiktningsslån.

Bestämmelserna om skattereduktion iakttagas vid debitering av slutlig skatt, tillkommande skatt och preliminär B-skatt samt vid fastställande av preliminär A-skatt. Öretal som uppkommer vid beräkning av skattereduktion bortfaller.

Föreslagen lydelse

enligt 116 c § taxeringslagen samt annuitet å avdiktningsslån.

3 §

1 m o m.⁴ I den omfattning nedan angives skall skattskyldig utgöra preliminär skatt med belopp, vilket så nära som möjligt kan antagas motsvara i den slutliga skatten ingående statlig inkomstskatt, statlig förmögenhetsskatt, socialförsäkringsavgift till folkpensioneringen enligt 19 kap. 3 § lagen (1962:381) om allmän försäkring, tilläggs pensionsavgift, sjukförsäkringsavgift, avgift enligt 4 § förordningen om allmän arbetsgivaravgift, kommunal inkomstskatt och landstingsmedel.

3 m o m.⁵ Regeringen må förordna, att preliminär A-skatt skall utgå för tilläggs pension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring samt för folkpension som utbetalas tillsammans med tilläggs pension eller annan förmån. Sådant förordnande må meddelas även i fråga om folkpension som icke utbetalas tillsammans med annan förmån om det är sannolikt att slutlig skatt kommer att påföras den skattskyldige.

Regeringen må förordna, att preliminär A-skatt skall utgå för inkomst av artistisk verksamhet och för inkomst som avses i punkt 12 av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen (1928:370), även om inkomsten icke utgör huvudsaklig inkomst av tjänst.

Har förordnande meddelats enligt detta moment, skall i fråga om inkomst som förordnandet avser gälla vad regeringen föreskriver om beräkning av preliminär skatt, avdrag för preliminär och kvarstående skatt samt ansvarighet för sådan

1 m o m. I den omfattning nedan angives skall skattskyldig utgöra preliminär skatt med belopp, vilket så nära som möjligt kan antagas motsvara i den slutliga skatten ingående statlig inkomstskatt, statlig förmögenhetsskatt, socialförsäkringsavgift till folkpensioneringen enligt 19 kap. 3 § lagen (1962:381) om allmän försäkring, tilläggs pensionsavgift, sjukförsäkringsavgift, *arbetskadeförsäkringsavgift*, avgift enligt 4 § lagen om allmän arbetsgivaravgift, kommunal inkomstskatt och landstingsmedel.

Har förordnande meddelats enligt detta moment, skall i fråga om inkomst som förordnandet avser gälla vad regeringen föreskriver om beräkning av preliminär skatt, avdrag för preliminär och kvarstående skatt samt ansvarighet för sådan

⁴ Senaste lydelse 1973:1111.

⁵ Senaste lydelse 1976:1085.

Nuvarande lydelse

skatt, m. m. Vad regeringen föreskriver enligt detta stycke må även gälla i fråga om yrkesskadelivränta, vårdbidrag enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring och delpension enligt lagen (1975:380) om delpensionsförsäkring, som utbetalas tillsammans med folkpension.

(Se vidare anvisningarna.)

Föreslagen lydelse

skatt, m. m. Vad regeringen föreskriver enligt detta stycke må även gälla i fråga om yrkesskadelivränta, livränta enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring eller lagen (1977:000) om statligt personskadeskydd, vårdbidrag enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring och delpension enligt lagen (1975:380) om delpensionsförsäkring, som utbetalas tillsammans med folkpension.

(Se vidare anvisningarna.)

10 §⁶

Preliminär A-skatt skall icke beräknas å ersättning, som vid kommunal tjänst anvisas för vissa med tjänsten förenade kostnader, ej heller å ersättning, som vid enskild tjänst anvisas för sådana kostnader, därest icke ersättningen väsentligen överstiger vad som skäligen kan anses vara erforderligt för kostnadernas bestridande.

Preliminär A-skatt skall icke utgå för:

a) folkpension och tilläggspension enligt lagen om allmän försäkring, där ej annat följer av förordnande enligt 3 § 3 mom. eller den skattskyldige begär att avdrag för sådan skatt skall göras;

c) familjebidrag enligt familjebidragslagen (1946:99); eller

d) sådan pension, livränta eller från försäkringsanstalt utgående annan skattepliktig ersättning, som uppgår till högst 3 000 kronor för år; dock att vad nu sagts ej skall tillämpas på pension och vårdbidrag, som utgår på grund av lagen om allmän försäkring, delpension enligt lagen (1975:380) om delpensionsförsäkring och på yrkesskadelivränta.

d) sådan pension, livränta eller från försäkringsanstalt utgående annan skattepliktig ersättning, som uppgår till högst 3 000 kronor för år; dock att vad nu sagts ej skall tillämpas på pension och vårdbidrag, som utgår på grund av lagen om allmän försäkring, delpension enligt lagen (1975:380) om delpensionsförsäkring och på yrkesskadelivränta eller livränta enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring eller lagen (1977:000) om statligt personskadeskydd.

⁶ Senaste lydelse 1976:1085.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

27 §

1 mom.⁷ Uträkning av de särskilda skatteposter som ingå i slutlig skatt samt debitering av sådan skatt sker med ledning av uppgifter i taxeringslängd eller annat beslut om taxeringen. I övrigt iakttages:

att för skattskyldiga, som avses i 10 § 1 mom. lagen om statlig inkomstskatt, sådan skatt uträknas med tillämpning av det procenttal av grundbeloppet, som fastställts att gälla för den preliminära skatt, vilken skall avräknas mot den ifrågavarande slutliga skatten;

att kommunal inkomstskatt och landstingsmedel uträknas med ledning av den utdebitering för skattekrona och skatteöre som för inkomståret gäller i beskattningsorten;

att kommunal inkomstskatt och landstingsmedel uträknas i en gemensam post, därvid skattebeloppet vid öretal över femtio avrundas uppåt och vid annat öretal avrundas nedåt till helt kronor;

att skogsvårdsavgift uträknas med tillämpning av det promilletal, som enligt vad därom särskilt är stadgat bestämts för det år då den slutliga skatten debiteras;

att tilläggs pensionsavgift uträknas med tillämpning av den för inkomståret fastställda procentsatsen för avgiftsuttaget, därvid öretal bortfaller;

att kommunal inkomstskatt och landstingsmedel debiteras med belopp som uträknats av lokal skattemyndighet i det fögderi där beskattningsorten är belägen;

att i 1 § omförmäld sjukförsäkringsavgift debiteras enligt 19 kap. lagen om allmän försäkring på grundval av uppgifter om försäkringsförhållanden som lämnas av allmän försäkringskassa;

att socialförsäkringsavgift till folkpensioneringen såvitt gäller person med inkomst av annat förvärvsarbete än anställning debiteras med tillämpning av bestämmelserna i 11 kap. 4 § samt 19 kap. 3 och 4 a §§ lagen om allmän försäkring;

att i 1 § omförmäld arbetskadeförsäkringsavgift debiteras med ledning av bestämmelserna i 7 kap. 2 § tredje stycket lagen (1976:380) om arbetskadeförsäkring;

att i 1 § omförmälda arbetsgivaravgifter debiteras i en gemensam post; samt

att i 1 § omförmäld annuitet eller, därest skattskyldig har att erlagga flera annuiteter, summan av dessa påföres i helt antal kronor, därvid öretal bortfaller.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1977.

⁷ Senaste lydelse 1975:950.

19 Förslag till Lag om ändring i lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt

Härigenom föreskrives att 2 § lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Vid tillämpning av 1 § skall i skatteunderlaget icke inräknas skatte-kronor och skatteören som kan anses hänföra sig till följande skattepliktiga intäkter, nämligen dels sjukpenning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring eller ersättning enligt förordningen (1954:249) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under tjänstgöring i civilförsvaret, kungörelsen (1962:607) om ersättning på grund av verksamhet för brandsläckning m. m., kungörelsen (1961:457) om ersättning på grund av medverkan i skyddsarbete vid olyckor i atomanläggningar m. m., förordningen (1954:250) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under vistelse å anstalt m. m., lagen (1954:246) om krigsförsäkring för sjömän m. fl., militärsättningsförordningen (1950:261) och lagen (1956:293) om ersättning åt smittbärare, allt till den del sjukpenningen eller ersättningen grundas på förvärvsinkomst av minst 4 500 kronor för år, dels föräldrapenning och vårdbidrag enligt lagen om allmän försäkring, dels timstudiestöd, inkomstbidrag och vuxenstudiebidrag

Vid tillämpning av 1 § skall i skatteunderlaget icke inräknas skatte-kronor och skatteören som kan anses hänföra sig till följande skattepliktiga intäkter, nämligen dels sjukpenning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring eller lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring eller ersättning enligt lagen (1977:000) om statligt personskadeskydd, lagen (1977:000) om krigsskadeersättning till sjömän, förordningen (1954:249) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under tjänstgöring i civilförsvaret, kungörelsen (1962:607) om ersättning på grund av verksamhet för brandsläckning m. m., kungörelsen (1961:457) om ersättning på grund av medverkan i skyddsarbete vid olyckor i atomanläggningar m. m., förordningen (1954:250) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under vistelse å anstalt m. m., lagen (1954:246) om krigsförsäkring för sjömän m. fl., militärsättningsförordningen (1950:261) och lagen (1956:293) om ersättning åt smittbärare, allt till den del sjukpenningen eller ersättningen grundas på förvärvsinkomst av minst 4 500 kronor

¹ Senaste lydelse 1976:1086.

Nuvarande lydelse

enligt studiestödslagen (1973:349), dels utbildningsbidrag för doktorander och timersättning vid grundläggande utbildning för vuxna, dels dagpenning från arbetslöshetsförsäkringen och kontant arbetsmarknadsstöd, dels utbildningsbidrag vid arbetsmarknadsutbildning såvitt avser dagpenning och stimulansbidrag, dels dagpenning vid utbildning och tjänstgöring inom totalförsvaret. Intäkterna upptages härvid till belopp som anges på kontrolluppgift enligt taxeringslagen (1956:623).

Föreslagen lydelse

för år, dels föräldrapenning och vårdbidrag enligt lagen om allmän försäkring, dels timstudiestöd, inkomstbidrag och vuxenstudiebidrag enligt studiestödslagen (1973:349), dels utbildningsbidrag för doktorander och timersättning vid grundläggande utbildning för vuxna, dels dagpenning från arbetslöshetsförsäkringen och kontant arbetsmarknadsstöd, dels utbildningsbidrag vid arbetsmarknadsutbildning såvitt avser dagpenning och stimulansbidrag, dels dagpenning vid utbildning och tjänstgöring inom totalförsvaret. Intäkterna upptages härvid till belopp som anges på kontrolluppgift enligt taxeringslagen (1956:623).

Vid beräkning av skatteunderlaget för fysisk person skall avdrag vidare göras för skattekronor och skatteören, som kan anses motsvara sjukpenning, vilken vid arbetsgivarinträde enligt 3 kap. 16 § lagen (1962:381) om allmän försäkring för honom uppburits av arbetsgivaren, om arbetsgivarinträdet skett den 9 november 1973 eller senare.

Vid beräkning av antalet skattekronor och skatteören skall såvitt gäller avdrag för sjukförsäkringsavgift enligt 46 § 2 mom. 3), grundavdrag enligt 48 § och avdrag för nedsatt skatteförmåga enligt 50 § 2 mom. fjärde stycket kommunalskattelagen (1928:370) tillämpas de regler som gäller vid 1975 års taxering. Härvid beräknas avdraget för sjukförsäkringsavgift, såvitt denna grundas på inkomst av anställning, till belopp som påförts på grund av 1975 års taxering. I fråga om det extra avdraget för nedsatt skatteförmåga beaktas inte sådan minskning av avdraget som följer av att den skattskyldige eller hans make har förmögenhet.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1977 och tillämpas första gången i fråga om utdebitering för år 1979.

20 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1959:552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m.**

Härigenom föreskrives att 1 och 2 §§ lagen (1959:552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m.¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Angående debitering och uppbörd av avgifter från arbetsgivare enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring samt avgift för obligatorisk försäkring i riksförsäkringsverket enligt lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring ävensom avgifter enligt lagen (1960:77) om byggnadsforskningsavgift, lagen (1970:742) om lönegarantiavgift, lagen (1971:282) om arbetarskyddsavgift samt lagen (1973:372) om arbetsgivaravgift till arbetslöshetsförsäkringen och det kontanta arbetsmarknadsstödet skall gälla vad nedan stadgas.

Avgift för frivillig försäkring i riksförsäkringsverket enligt lagen om yrkesskadeförsäkring uppbäres i den ordning verket bestämmer.

Angående debitering och uppbörd av avgifter från arbetsgivare enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring, lagen (1960:77) om byggnadsforskningsavgift, lagen (1970:742) om lönegarantiavgift, lagen (1971:282) om arbetarskyddsavgift samt lagen (1973:372) om arbetsgivaravgift till arbetslöshetsförsäkringen och det kontanta arbetsmarknadsstödet skall gälla vad nedan stadgas.

2 §²

I denna lag förstås med arbetsgivaravgift: summan av arbetsgivarens avgifter enligt 1 § första stycket;

avgiftsunderlag: belopp varå avgift, som avses i 1 § första stycket, skall beräknas för arbetsgivaren;

utgiftsår: det kalenderår för vilket avgiftsunderlag skall bestämmas;

slutlig avgift: arbetsgivaravgift som påföres vid den årliga avgiftsdebiteringen för nästföregående utgiftsår;

preliminär avgift: belopp som enligt debitering skall erläggas eller eljest erlägges i avräkning på slutlig avgift;

kvarstående avgift: avgiftsbelopp som återstår att erläggas sedan

¹ Lagen omtryckt 1974:938. Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:938.

² Senaste lydelse 1976:1098.

Nuvarande lydelse

preliminär avgift avräknats från slutlig avgift;

tillkommande avgift: arbetsgivaravgift som skall erläggas enligt beslut om debitering fattat sedan den årliga avgiftsdebiteringen avslutats.

Såvitt gäller beräkning av avgiftsunderlag för avgift till sjukförsäkringen, folkpensioneringen och försäkringen för tilläggspension samt för arbetsgivaravgift till arbetslöshetsförsäkring och det kontanta arbetsmarknadsstödet skall med lön enligt denna lag förstås jämväl sådan ersättning, som enligt 3 kap. 2 § andra stycket sista punkten och 11 kap. 2 § andra stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring anses såsom inkomst av anställning. Vad nu sagts äger dock icke tillämpning i fall där ersättningen utgått till utomlands bosatt person och avser arbete utom riket eller där bevilningsavgift erlagts enligt lagen (1908:128 s. 1) om bevilningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter.

I fråga om inkomst från fåmansföretag skola föreskrifterna i punkt 13 av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen (1928:370) äga motsvarande tillämpning vid beräkning av avgiftsunderlag.

Vad i 19 kap. 6 § lagen om allmän försäkring föreskrives om avgift som där avses äger motsvarande tillämpning på annan avgift som uppbäres enligt förevarande lag.

Föreslagen lydelse

Såvitt gäller beräkning av avgiftsunderlag för avgift till sjukförsäkringen, folkpensioneringen, försäkringen för tilläggspension och arbetskadeförsäkringen samt för arbetsgivaravgift till arbetslöshetsförsäkring och det kontanta arbetsmarknadsstödet skall med lön enligt denna lag förstås jämväl sådan ersättning, som enligt 3 kap. 2 § andra stycket sista punkten och 11 kap. 2 § andra stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring anses såsom inkomst av anställning. Vad nu sagts äger dock icke tillämpning i fall där ersättningen utgått till utomlands bosatt person och avser arbete utom riket eller där bevilningsavgift erlagts enligt lagen (1908:128 s. 1) om bevilningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1977 och tillämpas i fråga om arbetsgivaravgift som belöper på tid från och med den 1 januari 1977. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om dels avgift för år 1976 eller tidigare år till obligatorisk försäkring enligt lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring, dels avgift för frivillig försäkring enligt nämnda lag.

2. Arbetsgivaravgift till annat än arbetsskadeförsäkringen skall utan hinder av att lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring upphör att gälla vid utgången av juni 1977 debiteras och uppbäras som om nämnda lag och förekommande hänvisningar till denna i andra bestämmelser om arbetsgivaravgifter hade gällt under hela år 1977.

Motionerna

Motioner väckta med anledning av propositionen

1976/77:1415 av fru Eliasson (c) vari hemställs att möjligheterna för den som inte omfattas av den obligatoriska arbetsskadeförsäkringen att frivilligt ansluta sig till denna prövas och att den frivilliga försäkringen för yrkesskada bibehålls i avvaktan på denna prövning.

1976/77:1416 av herr Gahrton (fp) vari hemställs att riksdagen beslutar att de nya lagbestämmelserna beträffande militärskadade skall äga tillämpning på samtliga nu i livet militärskadade personer som om deras skador inträffat efter den 1 juli 1977.

1976/77:1418 av herr Börjesson i Falköping (c) och fru Hammarbacken (c) vari hemställs att riksdagen vid sin behandling av propositionen 1976/77:64 beslutar att hos regeringen begära en omfattande kartläggning av den ekonomiska och sociala situationen för personer som uppbär livränta enligt äldre bestämmelser.

1976/77:1419 av herr Hörberg m. fl. (fp, c, m) vari hemställs att riksdagen måtte uttala att regeringen – före utbyggandet av en statlig skaderegleringsorganisation – undersöker möjligheten till förenklad och förbilligad administration genom skaderegleringsavtal i någon form med det befintliga konsortiet för TFY-skadorna.

Motioner väckta under allmänna motionstiden vid riksmötet 1976/77

1976/77:258 av herr Wiklund m. fl. (s) vari hemställs att riksdagen beslutar uttala som sin mening att frågan om hemarbetandes rätt till arbetsskadeförsäkring snabbt utreds, i syfte att inlemma de hemarbetande i ett försäkringssystem som bjuds andra grupper av förvärvsarbetande vare sig de är löntagare eller räknas till egna företagare.

1976/77:347 av herrar Hedberg (s) och Hagberg i Örebro (s) vari hemställs att riksdagen hos regeringen anholder om förslag till ändring av gällande lagstiftning så att den ger möjlighet till undantag från tidsgränsen vad beträffar ersättning för asbestskador.

1976/77:684 av herrar Hörberg (fp) och Gustafsson i Borås (fp) vari hemställs att riksdagen hos regeringen begär att lämplig utredning får tilläggsdirektiv att snarast utreda vilka lagändringar som är nödvändiga för att ge sjukvårdens huvudmän möjlighet till differentierad debitering av sjukvårdskostnader.

Utskottet

Inledning

Riksdagen antog vid 1975/76 års riksmöte en lag om arbetsskadeförsäkring (LAF). Den nya lagen träder i kraft den 1 juli 1977 då lagen om yrkesskadeförsäkring (YFL) upphör att gälla.

Arbetsskadeförsäkringen innebär i förhållande till den nu gällande yrkesskadeförsäkringen flera betydelsefulla förändringar. Den som drabbas av skada i sitt arbete skall i fortsättningen i princip ha rätt till full ersättning för inkomstbortfall. Det medicinska invaliditetsbegreppet i YFL ersätts med ett ekonomiskt invaliditetsbegrepp. Det blir härigenom den faktiska nedläggningen i den försäkrades förmåga att skaffa sig inkomst genom förvärsarbete som bestämmer arbetsskadelivräntans storlek. Livräntan vid arbetsskada skall utgöra skillnaden mellan den inkomst som den försäkrade kan antas ha haft om han inte skadats och den inkomst som han trots skadan kan beräknas komma att få och skall ersätta årlig inkomstförlust upp till samma inkomsttak som gäller för ATP, dvs. 7,5 basbelopp eller f. n. 80 250 kr.

Arbetsskadelivräntan samordnas med den allmänna pensioneringens förmåner och skall täcka den del av inkomstförlusten som inte ersätts genom förtidspension. Livräntan skall i princip vara pensionsgrundande för ålderspension från tilläggs pensioneringen och utgå fram till pensionsåldern 65 år.

Yrkesskada enligt YFL skall ersättas av begreppet arbetsskada. Med arbetsskada skall därvid förstås alla skador och sjukdomar som uppstått till följd av olycksfall eller annan skadlig inverkan i arbetet.

LAF skall enligt sin ursprungliga lydelse omfatta varje arbetstagare. Egenföretagarna omfattas däremot inte av försäkringen. När LAF antogs av riksdagen förutsattes att förslag angående egenföretagares ställning inom arbetsskadeförsäkringen skulle föreläggas riksdagen inom sådan tid att bestämmelser härom kunde samordnas med arbetsskadeförsäkringens ikraftträdande den 1 juli 1977.

Propositionen bygger på förslag av yrkesskadeförsäkringskommittén i dess slutbetänkande Statligt personskadeskydd (SOU 1976:50) och innebär att arbetsskadeförsäkringen utvidgas att omfatta – förutom anställda – också egenföretagare och uppdragstagare. Småföretagare, jordbrukare, fiskare och personer med förtroendeuppdrag kommer härigenom att kunna få samma ersättning som anställda löntagare vid arbetsskada. Till följd av bl. a. denna utvidgning av försäkringsskyddet anses något behov av frivillig försäkring inte längre föreligga. I propositionen föreslås därför att den frivilliga försäkringen mot yrkesskador avvecklas och att löpande avtal om sådan försäkring upphör att gälla när LAF träder i kraft den 1 juli 1977.

Den nuvarande lagstiftningen – fördelad på sex olika författningar – om ersättning för kroppsskador under militärtjänst, civilförvarstjänst, rädd-

ningstjänst och under vistelse på anstalt sammanförs till en lag om statligt personskadeskydd (LSP), vilken skall ge samma skydd vid ekonomisk skada som arbetsskadeförsäkringen. I samband därmed utvidgas den skyddade personkretsen och utsträcks skyddet till att gälla såväl olycksfallsskador som s. k. yrkessjukdomar och andra sjukdomar vilka har ådragits under skyddstiden. Den personkrets som omfattas av LSP skall enligt förslaget ha rätt till ersättning av statsmedel för sveda och värk, lyte eller annat stadigvarande men liksom för allmänna olägenheter till följd av skadan. Ersättning skall härvid utgå med belopp motsvarande vad den skadade varit berättigad till om han omfattats av statens personskadeförsäkring.

Propositionen innehåller slutligen också förslag om att livräntor som beviljats enligt äldre lagstiftning och som grundar sig på en minst 25-procentig invaliditet skall räknas upp med 10–30 procent av det belopp som nu utgår, beroende på när skadan inträffade. Uppräkning skall dock alltid ske med minst 500 kr.

Propositionen bygger – som tidigare nämnts – på förslag av yrkesskadeförsäkringskommittén, vilka i huvudsak bemötts mycket positivt vid re-nissbehandlingen av kommitténs betänkande. Även utskottet finner förslagen välgrundade och ser – mot bakgrund av utskottets uttalanden förra året om angelägenheten av att även egenföretagarna inryms i arbetsskadestyddet – med särskild tillfredsställelse att egenföretagarna och uppdragstagarna redan från början kommer att omfattas av arbetsskadeförsäkringens regler. Denna utvidgning av försäkringens personkrets innebär otvivelaktigt ett betydelsefullt steg på väg mot en samordning mellan den allmänna försäkringen och försäkringen för arbetsskador. Förslaget att sammanföra bestämmelserna om ersättning vid kroppsskada vid militär- och civilförsvartjänst samt vid räddningstjänst och under anstaltsvistelse till en gemensam lag om statligt personskadeskydd måste enligt utskottets mening också vara förenat med uppenbara fördelar för såväl enskilda som myndigheter. Ersättningsbestämmelserna blir härigenom i stort sett gemensamma för samtliga dessa ärenden, och handläggande myndigheter får endast en lag mot tidigare sex författningar att tillämpa. Genom anknytningen till LAF avskaffas yrkessjukdomsbegreppet, och utvidgningen av skyddets giltighetsområde till att gälla alla skador och sjukdomar under tjänstgöringen innebär att tidigare gränsdragningssvårigheter kommer att försvinna.

Med det anförda tillstyrker ett enhälligt utskott bifall till de i propositionen framlagda förslagen. Utskottet kommer i det följande uteslutande att uppehålla sig vid motionerna och de delar av propositionen som har direkt anknytning till dessa.

Arbetsskadeförsäkringens personkrets och frivillig yrkesskadeförsäkring

Lagen om arbetsskadeförsäkring skall omfatta i princip alla förvärvsarbete. De nuvarande undantagen i YFL för arbetstagare som är gift med

arbetsgivaren eller eljest tillhör hans familj har slopats i LAF, och personkretsen har, som tidigare nämnts, utvidgats till att gälla egenföretagare och uppdragstagare. I likhet med vad som f. n. gäller enligt YFL kommer LAF att omfatta även de s. k. hemarbetarna, dvs. de som har inkomst vid arbete i hemmet. Genom att den frivilliga yrkesskadeförsäkringen upphör att gälla den 1 juli i år kommer emellertid hemmamakar att vara uteslutna från möjligheten att teckna sådan försäkring.

Herr Wiklund m. fl. begär i motionen 258 att riksdagen som sin mening skall uttala att frågan om hemarbetandes rätt till yrkesskadeförsäkring snabbt bör utredas i syfte att inlemma de hemarbetande i ett försäkringssystem som bjuds andra förvärvsarbetande, vare sig de är löntagare eller räknas till egna företagare. I den med anledning av propositionen väckta motionen 1415 yrkar fru Eliasson prövning av möjligheterna för den som inte omfattas av den obligatoriska arbetsskadeförsäkringen att frivilligt ansluta sig till denna och att den frivilliga försäkringen för yrkesskada bibehålls i avvaktan på en sådan försäkring.

Arbetsskadeförsäkringen är utformad som en renodlad försäkring för inkomstbortfall, och arbetsskadelivräntan skall, i likhet med förtidspensionen inom den allmänna försäkringen, grunda sig på ett ekonomiskt invaliditetsbegrepp. I den mån en hemarbetande har inkomst av anställning eller av annat förvärvsarbete omfattas han av arbetsskadeförsäkringens bestämmelser. Mot förslaget i motionen 258 att göra dessa bestämmelser generellt tillämpliga på hemarbetande kan invändas att det särskilt i fråga om hemmamakar måste vara mycket svårt att fastställa samband mellan skada och arbete och att göra en någorlunda riktig bedömning av skadans försörjningsekonomiska konsekvenser. Utskottet anser sig med hänsyn härtill inte kunna biträda yrkandet i motionen 258. Vad särskilt angår frågan om en frivillig anslutning till arbetsskadeförsäkringen av dem som gjort undantagande från ATP samt av hemmamakar och andra vilka inte omfattas av den obligatoriska arbetsskadeförsäkringen vill utskottet erinra om att yrkesskadeutredningen redan år 1966 föreslog att den frivilliga försäkringen skulle slopas och att detta förslag i allmänhet inte föranledde kritik från remissinstanserna. Genom den ytterligare utbyggnad av den allmänna försäkringen som därefter ägt rum och framför allt genom tillkomsten av trygghetsförsäkringarna på arbetsmarknaden torde den frivilliga yrkesskadeförsäkringen ha förlorat alltmer av sin tidigare betydelse. Av uppgifter som lämnas i propositionen framgår att antalet till den frivilliga försäkringen anslutna hemmamakar och studerande är lågt. En mycket betydande del av dem som f. n. är frivilligt försäkrade kan beräknas komma att obligatoriskt omfattas av arbetsskadeförsäkringen. Bl. a. gäller detta i fråga om egenföretagarna, av vilka f. n. ca 1 900 är anslutna till den frivilliga försäkringen. För de kategorier som kommer att stå utanför arbetsskadeförsäkringen finns – som departementschefen framhåller – möjlighet att teckna frivillig olycksfallsförsäkring hos privata försäkringsbolag. Mot bakgrund härav anser ut-

skottet sig böra avstyrka bifall även till yrkandet i motionen 1415.

Avslutningsvis vill utskottet erinra om att pensionskommittén år 1974 (jfr SfU 1974:6) på riksdagens begäran fick i uppdrag att göra en allsidig och förutsättningslös översyn av bl. a. frågan om rätt till ATP för vårdinsatser i hemmet. I den mån kommittén härvid skulle finna det möjligt att införa någon form av självständig pensionsrätt för hemarbetande, kan frågan om dessa gruppers anknytning till arbetsskadeförsäkringen, som ju bygger på en fast koppling till ATP, komma i ett annat läge.

Äldre skadefall

Herrar Hedberg och Hagberg i Örebro tar i motionen 347 upp frågan om vidgad rätt till ersättning för asbestskador. Motionärerna framhåller att YFL saknar generella regler om hur äldre skadefall, dvs. sådana som tidigare inte betraktats som yrkessjukdom men där nya rön skulle medföra ett annat ställningstagande, skall behandlas i yrkesskadeförsäkringshänseende. I samband därmed konstaterar motionärerna att ersättning i form av sjukpenning enligt YFL inte kan utgå för längre tid tillbaka än två år räknat från dagen för framställningen och att vanliga preskriptionsregler inte äger tillämpning på yrkesskadeförsäkringen, vilket i sin tur innebär att ersättningsanspråk på grund av yrkessjukdom kan framställas även om mer än tio år förflutit från den dag skadan inträffade.

Den lag om försäkring för olycksfall i arbete som gällde före den 1 januari 1955 hade – framhåller motionärerna – ingen regel om undantag från 10-årsgränsen, vilket haft till följd att personer som med läkarintyg kunnat styrka skador, orsakade av asbest, inte kunnat erhålla ersättning om intyget dagtecknats mer än tio år efter det anställningen upphört. Motionärerna erinrar om att även LAF bygger på principen att lagstiftningen endast skall tillämpas på skadefall som inträffat efter lagens ikraftträdande men med det viktiga undantaget att skada till följd av annat än olycksfall skall anses ha inträffat den dag skadan visar sig.

Enligt motionärernas mening bör det vara möjligt för dem som inte ansetts berättigade till ersättning för yrkesskada enligt äldre lagstiftning men som med läkarintyg kan härleda skadan till arbetssjukdom på grund av tidigare anställning att erhålla ersättning för asbestskador och de begär därför förslag till författningsändring av sådan innebörd.

Enligt YFL kan – som motionärerna framhåller – sjukpenning och livränta inte utgå för längre tid tillbaka än två år räknat från dagen för framställningen. Fordringsanspråk enligt YFL är emellertid inte dessutom underkastade reglerna om tioårig preskription. Även om mer än tio år förflutit från den dag skadan inträffade eller från den dag ersättningsanspråk på grund av skadan senast bevakades, skall alltså ersättning kunna utgå. I dessa bestämmelser har i LAF endast gjorts den ändringen att tvåårsfristen, som stundom ansetts leda till otillfredsställande resultat, förlängts till sex år.

LAF kommer i enlighet med riksdagens enhälliga beslut vid 1975/76 års riksmöte endast att gälla skador som inträffar efter lagens ikraftträdande. Departementschefen framhåller i den proposition som riksdagen nu har att behandla att vissa gränsfall kan uppkomma, exempelvis när skador som inträffat dessförinnan skulle anses som arbetsskador enligt LAF men inte faller in under YFL:s sjukdomsbegrepp. För sådana gränsfall finns – framhåller departementschefen – den år 1962 bildade särskilda yrkesskadefonden, vars avkastning får användas av regeringen för att bevilja ersättning i vissa fall när lagreglerna inte medger att ersättning utgår. Enligt departementschefens uppfattning bör med anledning av LAF ersättning kunna utgå ur fonden i fall som framstår som ömmande.

Genom detta uttalande i propositionen får enligt utskottets mening motionen 347 anses besvarad. Med hänsyn härtill och då preskriptionsreglerna i LAF får anses väl avvägda avstyrker utskottet bifall till nämnda motion.

Av den tidigare lämnade redogörelsen framgår att nuvarande militärerersättningslag (MEL) med bestämmelser om ersättning för kroppsskada eller sjukdom under militärtjänst enligt förslaget i propositionen tillsammans med vissa andra ersättningsförfattningar den 1 juli i år skall sammanföras till en gemensam lag om statligt personskadeskydd (LSP) och att i samband därmed skadeskyddet väsentligt utvidgas. Samtidigt skall livräntor som beviljats enligt äldre lagstiftning och som grundar sig på en minst 25-procentig invaliditet räknas upp med vissa procent av nu utgående belopp, beroende på när skadan inträffat.

Herr Gahrton framhåller i motionen 1416 att det med hänsyn till skaderiskerna under militärtjänst finns anledning att särbehandla de militärskadade i arbetsskadeförsäkringshänseende och att den kategorisering av militärskador som den i propositionen föreslagna uppräknigen av livräntor innebär förefaller olycklig och stötande för rättskänslan. Motionären anser att det bör vara möjligt att inordna också äldre skadefall i den nya lagstiftningens trygghetssystem och yrkar därför att LAF skall äga tillämpning på samtliga militärskadade som om deras skador inträffat efter den 1 juli 1977.

Enligt utskottets mening kan det inte anses rimligt att LSP skall vara generellt tillämplig på alla militärskador oavsett när skadan inträffat. Utmärkande för försäkringen är att den avser en oviss händelse, och det teoretiska underlaget för beräkning av ersättningsbelopp, försäkringspremie m. m. utgörs av sannolikhetskalkylen. En händelse som redan inträffat kan inte täckas genom försäkring. Ett bifall till motionärens krav om att LSP skall ersätta även äldre skadefall skulle kunna rubba förutsättningarna för denna försäkringsform och för arbetsskadeförsäkringen över huvud taget. De i propositionen föreslagna schablonuppräknigen av de äldre livräntorna avser också ersättningar enligt olika militärerersättningsförfattningar och är enligt utskottets mening väl avvägda mot bakgrund av att dessa tidigare höjts vid tre olika tillfällen.

Med det anförda avstyrker utskottet bifall till motionen 1416.

Utskottet anser sig härigenom också ha besvarat motionen 1418 av herr Börjesson i Falköping och fru Hammarbacken. Motionärerna begär en omfattande kartläggning av den ekonomiska och sociala situationen för personer som uppbär livränta enligt äldre bestämmelser. Utskottet har tidigare uttalat den meningen att den föreslagna uppräknigen av äldre livräntor med hänsyn till att dessa tidigare höjts vid tre olika tillfällen får anses väl avvägd. De som uppbär yrkesskadelifvränta torde i allmänhet vara förtidspensionärer och är i sådan egenskap berättigade till grundpension jämte pensionstillskott. Utskottet vill crinra om att yrkesskadeförsäkringskommittén, på vars förslag propositionen bygger, ingående prövat olika metoder för uppräknigen av äldre livräntor och därvid kommit fram till att det inte är möjligt att företa en individuell omprövning av dessa bl. a. därför att det är mycket svårt och i vissa fall omöjligt att göra någon beräkning av den skadades – i och för sig möjliga – arbetsinkomst som fullt frisk och att efter några års förlopp fastställa om inkomstbortfallet berott på skadan eller på andra omständigheter. Resultatet av kommitténs överväganden ger enligt utskottets mening vid handen att en kartläggning av den art som begärs i motionen 1418 knappast kan komma att utgöra ett underlag för en rättvis uppräknigen av gamla livräntor. Utskottet delar således den av yrkesskadeförsäkringskommittén och i propositionen framförda uppfattningen att uppräknigen bör ske enligt en schablon och avstyrker därför bifall till motionen.

Övriga frågor

Den offentliga sjukvården i Sverige åvilar landstingen, vissa kommuner (Göteborg, Malmö och Gotland) samt staten beträffande vissa sjukhus. De landstingskommunala och kommunala sjukvårdshuvudmännens driftkostnader finansieras huvudsakligen genom skatteintäkter, statsbidrag exkl. ersättning från den allmänna försäkrigen samt patientavgifter i öppen och slutna vård inkl. ersättning från den allmänna försäkrigen. Skatteandelen av finansieringen väntas öka under perioden fram till år 1980.

Sjukförsäkrigen ingår i det svenska socialförsäkringssystemet, vars huvuddel är inordnad i lagen (1962:381) om allmän försäkring. Denna omfattar, förutom sjukförsäkrigen, även folkpensioneringen och den allmänna tilläggspensioneringen. I socialförsäkringssystemet ingår vidare bl. a. yrkesskadeförsäkrigen.

F. n. täcks 85 procent av försäkringskassornas kostnader genom socialförsäkringsavgifter från arbetsgivare och egenföretagare och återstoden genom statsbidrag. Avgifterna till yrkesskadeförsäkrigen tas ut efter en procentsats som skall vara avvägd så att dessa tillsammans med andra tillgängliga medel täcker ersättningar på grund av obligatorisk försäkring enligt YFL och äldre lagstiftningar samt kostnader som föranleds av bestämmelser

i särskilda författningar om omreglering m. m. av ersättningar på grund av äldre yrkesskadefall. Vidare skall avgiften täcka förvaltningskostnader och behövlig fondbildning. För åren 1975–1979 har avgiftsuttaget genom särskild lag (1973:480) bestämts till 0,25 procent av löneunderlaget, varav 1/16 skall anses svara mot förvaltningskostnader. Införandet av LAF för- anleder inte någon ändring av avgiftsuttaget före utgången av 1979.

Herrar Hörberg och Gustafsson i Borås begär i motionen 684 att lämplig utredning får tilläggsdirektiv att snarast utreda vilka lagändringar som är nödvändiga för att sjukvårdens huvudmän skall ha möjlighet att tillämpa differentierad debitering av sjukvårdskostnader som förorsakats av olycksfall och faller inom ramen för trafikförsäkringen resp. yrkesskadeförsäkringen. Motionärerna framhåller att det enligt deras mening finns anledning över- väga att låta trafikförsäkringen ersätta allmän försäkringskassa för den sjuk- penning och den sjukpension som utgår när någon blir arbetsoförmögen efter ett vägtrafikolycksfall och att vissa skadeförebyggande skäl talar för att låta befintliga specialförsäkringar, såsom trafikförsäkringen och yrkes- skadeförsäkringen, bekosta de utgifter för sjukvård som däremot svarande olycksfall förorsakar.

Frågan om att överflytta det allmännas kostnader för sjukvård m. m. med anledning av trafikolycksfall till trafikförsäkringen har vid ett flertal tillfällen prövats av riksdagen. Senast i höstas avvisades på förslag av lag- utskottet (LU 1976/77:8) en motion i ämnet med hänvisning till att tra- fikpolitiska utredningen enligt tilläggsdirektiv hade till uppgift att pröva bl. a. vilka kostnader för det allmänna som borde hänföras till biltrafiken.

Eftersom frågan om vägtrafikens kostnadsansvar redan är föremål för prövning och utskottet inte är berett att i ett läge då LAF ännu inte trätt i kraft medverka till en utredning angående differentiering av sjukvårds- kostnader som faller inom ramen för arbetsskadeförsäkringen, avstyrker ut- skottet bifall till motionen 684.

Utskottet har slutligen att ta ställning till yrkandet i motionen 1419 av herr Hörberg m. fl., vari motionärerna begär ett riksdagsuttalande av innehåll att regeringen – före utbyggandet av en statlig skaderegleringsorganisation – undersöker möjligheterna att förenkla och förbilliga administrationen genom någon form av skaderegleringsavtal med det konsortium för TFY- skador som redan nu finns och som består av Folksam, Skandia och Trygg- Hansa jämte en särskild rådgivande nämnd.

Med anledning av detta yrkande vill utskottet erinra om att yrkessa- deförsäkringskommittén i sitt betänkande föreslog att ärenden enligt den nya lagen om statlig ersättning vid ideell skada skulle handläggas av riks- försäkringsverket. Kommitténs förslag i denna del föranledde kritik från flera remissinstanser, däribland avtalsverket, riksrevisionsverket och samt-

liga arbetstagarorganisationer, vilka menade att dessa ärenden borde handläggas av trygghetsnämnden. Remissinstanserna framhöll därvid bl. a. att domstolar inte borde tillämpa avtal på arbetsmarknaden och att man borde ha samma instansordning för ärenden rörande ersättning för ideell skada som i fråga om statens personskadeförsäkring, vilken i första instans administreras av nämnden. Departementschefen har i propositionen godtagit den vid remissbehandlingen sålunda förordade handläggningsordningen.

Såvitt utskottet kan bedöma innebär förslaget i propositionen en garanti mot en av motionärerna befarad onödig utbyggnad av det ideella skadeskyddets administration. Utskottet avstyrker därför bifall till motionen.

Mot de delar av propositionen som utskottet inte tagit upp till särskild behandling har utskottet inte funnit anledning till erinran.

Konstitutions-, skatte- och lagutskotten har alla tillstyrkt eller förklarat sig inte ha något att erinra mot propositionen i vad de beretts tillfälle yttra sig över densamma. Försvarsutskottet har därvid för sin del understrukt betydelsen av att frågor som rör ersättning för skada enligt lagarna om statligt personskadeskydd och om statlig ersättning vid ideell skada regleras så snart det kan ske utan att man eftersätter en säker handläggning.

Skatteutskottet har i sitt yttrande påpekat att den i propositionen föreslagna ändringen i anvisningarna till 19 § kommunalskattelagen bör införas i den numera gällande lydelsen av lagrummet enligt SFS 1977:41. Utskottet delar denna uppfattning och föreslår i enlighet härmed ändring av tredje och fjärde styckena i förslaget till lydelse av dessa anvisningar.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *hemarbetandes ställning i arbetsskadeförsäkringen m. m.* att riksdagen avslår motionerna 1976/77:258 och 1976/77:1415,
2. beträffande *vidgad rätt till ersättning för asbestskador* att riksdagen avslår motionen 1976/77:347,
3. beträffande *personskadeskyddets omfattning* att riksdagen med bifall till propositionen 1976/77:64 och med avslag på motionen 1976/77:1416 antar de i propositionen framlagda förslagen till
 - a. lag om statligt personskadeskydd,
 - b. lag om statlig ersättning vid ideell skada,
4. beträffande *karläggning av den ekonomiska och sociala situationen för personer som uppbär livränta enligt äldre bestämmelser* att riksdagen avslår motionen 1976/77:1418,
5. beträffande *differentierade sjukvårdskostnader i vissa fall* att riksdagen avslår motionen 1976/77:684,
6. beträffande *det ideella skadeskyddets administration* att riksdagen avslår motionen 1976/77:1419,

7. att riksdagen antar de i propositionen framlagda förslagen till
 - a. lag om krigsskadeersättning till sjömän,
 - b. lag om uppräknig av yrkesskadelivräntor m. m.,
 - c. lag om uppräknig av statliga yrkesskadelivräntor m. m.,
 - d. lag om ändring i lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring,
 - e. lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,
 - f. lag om ändring i lagen (1956:293) om ersättning åt smittbärare,
 - g. lag om ändring i skadeståndslagen (1972:207),
 - h. lag om ändring i reglementet (1961:265) angående förvaltningen av riks försäkringsverkets fonder,
 - i. lag om upphävande av vissa författningar om handläggning av ärenden angående yrkesskadeförsäkring,
 - j. lag om ändring i lagen (1937:249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar,
 - k. lag om ändring i luftfartslagen (1957:297),
 - l. lag om ändring i lagen (1960:331) om skyddsåtgärder vid olyckor i atomanläggningar m. m.,
 - m. lag om ändring i brandlagen (1974:80),
 - n. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370) med den ändringen att anvisningarna till 19 § erhåller följande såsom *utskottets förslag* betecknade lydelse

*Regeringens förslag**Utskottets förslag***Anvisningar**

till 19 §

Socialhjälp, begravningshjälp --- influtna medlemsavgifter.

Med skadeståndsförsäkring --- (överfallsskydd o. d.).

Ersättning till följd av personskada som utgår i annan form än periodisk utbetalning (engångsbelopp) och avser förlorad inkomst av skattepliktig natur – *varunder inbegripes skattepliktig ersättning för förlorat underhåll* – utgör skattepliktig intäkt såvida icke annat följer av övriga bestämmelser i denna lag.

Om engångsbelopp, som utgår till följd av personskada, utgör ersättning för framtida förlust av skattepliktig inkomst, skall dock 40 procent av beloppet avräknas såsom icke skattepliktig del. Uppbär skatt-

Ersättning till följd av personskada som utgår i annan form än periodisk utbetalning (engångsbelopp) och avser förlorad inkomst av skattepliktig natur utgör skattepliktig intäkt såvida icke annat följer av övriga bestämmelser i denna lag.

Om engångsbelopp, som utgår till följd av personskada, utgör ersättning för framtida förlust av skattepliktig inkomst, skall dock 40 procent av beloppet avräknas såsom icke skattepliktig del. Uppbär skattskyl-

Regeringens förslag

skyldig två eller flera sådana engångsbelopp till följd av samma personskada, skall vad som nu har sagts gälla varje sådant belopp. Vad som avräknas från ett eller flera engångsbelopp får emellertid sammanlagt icke överstiga femton basbelopp enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. Härvid skall avräknad del av ett engångsbelopp uttryckas i det basbelopp, som har fastställts för januari månad det beskattningsår under vilket engångsbeloppet blivit tillgängligt för lyftning.

Utskottets förslag

dig två eller flera sådana engångsbelopp till följd av samma personskada, skall vad som nu har sagts gälla varje sådant belopp. Vad som avräknas från ett eller flera engångsbelopp *under beskattningsåret* får emellertid – *i förekommande fall tillsammans med vad som avräknats tidigare år* – *för samma personskada* sammanlagt icke överstiga femton basbelopp enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. Härvid skall avräknad del av ett engångsbelopp uttryckas i det basbelopp, som har fastställts för januari månad det beskattningsår under vilket engångsbeloppet blivit tillgängligt för lyftning.

Utbytes sådan ----- skattepliktig intäkt.

Lön, som ----- sistnämnda lag.

Skatteplikt föreligger ----- av motorfordon.

Statsbidrag, som ----- skattepliktig intäkt.

Skatteplikt föreligger icke --- av flyktingar.

Skatteplikt föreligger ej --- mottagarens utbildning.

Enligt 46 § ---- skattepliktig inkomst.

- o. lag om ändring i taxeringslagen (1956:623),
- p. lag om ändring i uppbördslagen (1953:272),
- q. lag om ändring i lagen (1965:269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt,
- r. lag om ändring i lagen (1959:552) om uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m.

Stockholm den 29 mars 1977

På socialförsäkringsutskottets vägnar

SVEN ASPLING

Närvarande: herrar Aspling (s), Ringaby (m), Augustsson (s), Magnusson i Nennesholm (c), Karlsson i Ronneby (s), fröken Bergström (fp), fru Håvik (s), fröken Pehrsson (c), herrar Marcusson (s), Åkerlind (m), Nilsson i Kristianstad (s), Andersson i Nybro (c), Lindström (s), Andersson i Edsbro (c) och fru Hedvall (m).

Konstitutionsutskottets yttrande

1976/77: 2 y

över propositionen 1976/77:64 om statligt personskadeskydd m. m., såvitt gäller förslag till vissa ändringar i lagen (1937:249) om inskränkningar i rätten att bekomma allmänna handlingar

Till socialförsäkringsutskottet

Socialförsäkringsutskottet har berett konstitutionsutskottet tillfälle att avge yttrande över propositionen 1976/77:64 med förslag till lag om statligt personskadeskydd m. m., såvitt gäller vissa ändringar i lagen (1937:249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar (sekretesslagen).

De föreslagna ändringarna i sekretesslagen innebär följande.

Det sekretesskydd som enligt 14 § sekretesslagen tillkommer handlingar i ärenden rörande yrkesskadeförsäkring föreslås ändrat till att avse arbetsskadeförsäkring. Ändringen är föranledd av att lagen (1954:247) om yrkesskadeförsäkring upphör att gälla den 1 juli 1977 och ersätts med lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring. På motsvarande sätt föreslås att det i 19 § stadgade skyddet för handlingar i ärenden angående försäkring för olycksfall i arbete och för yrkessjukdomar, såvitt de avser arbetet i arbetsgivares rörelse m. m., ändras till handlingar i ärenden angående arbetsskadeförsäkring.

Vidare föreslås att försäkringsrådet inte längre skall ingå i uppräknningen i 14 § av myndigheter som åtnjuter sekretesskydd för handlingar i ärenden inom sitt verksamhetsområde. Skälet härtill är att försäkringsrådet inte skall medverka vid den nya lagstiftningen och dessutom kommer att upphöra efter en övergångstid. I stället föreslås att sekretesskydd för handlingar hos rådet regleras genom en övergångsbestämmelse. På motsvarande sätt föreslås en ändring i 19 §, varigenom sekretesskyddet ändras från att avse "till riks-försäkringsanstalten eller försäkringsrådet" inkomna handlingar till att omfatta "till riks-försäkringsverket eller allmän försäkringskassa" inkomna handlingar.

Handlingar i ärenden angående förmåner enligt statens personskadeförsäkring administreras av den statliga trygghetsnämnden. Den i propositionen föreslagna lagen om statlig ersättning vid ideell skada avses likaså administreras av nämnden. Det föreslås att sekretesskyddet enligt 14 § utvidgas till handlingar som rör angivna förmåner.

Slutligen föreslås beträffande 19 § att vad där stadgas angående arbetsgivare skall i ärenden angående arbetsskadeförsäkring även gälla uppdragsgivare och egenföretagare. Ändringen är föranledd av att lagen om arbets-

skadeförsäkring nu föreslås utvidgad till att omfatta också egenföretagare och uppdragstagare.

Utskottet har ingen erinran mot de föreslagna ändringarna i sekretesslagen.

Stockholm den 8 mars 1977

På konstitutionsutskottets vägnar

KARL BOO

Närvarande: herrar Boo (c), Johansson i Trollhättan (s), Björck i Nässjö (m), Mossberg (s), Fiskesjö (c), Lindahl i Hamburgsund (fp), Svensson i Eskilstuna (s), Nordin (c), Karlsson i Malung (s), Schött (m), Kindbom (c), Nyquist (s), fru Hammarbacken (c), fru Cederqvist (s) och fru Stålberg (s).

Skatteutskottets yttrande

1976/77:3 y

över propositionen 1976/77:64 om statligt personskadeskydd m. m.

Till socialförsäkringsutskottet

Sedan socialförsäkringsutskottet berett skatteutskottet tillfälle att inkomma med yttrande över prop. 1976/77:64 om statligt personskadeskydd såvitt avser de under punkterna 16–19 upptagna förslagen till ändringar i vissa skatteförfattningar får skatteutskottet anföra följande.

I propositionen föreslås bl. a. nya och enhetliga ersättningsregler vid skada under militär-, civilförsvars- och räddningstjänst och i vissa andra situationer. Bestämmelserna sammanförs i en gemensam lag om statligt personskadeskydd, som innebär att rätten till ersättning utvidgas och anknyts till vad som gäller enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring. Samtidigt föreslås en särskild lag om ersättning av statsmedel för ideell skada. Propositionen innehåller också förslag till nya bestämmelser om krigsskadeersättning för sjömän och uppräknig av vissa livräntor enligt äldre lagstiftning. Det bör också nämnas att lagen om arbetsskadeförsäkring utvidgas till att omfatta egenföretagare och uppdragstagare, vilket föranleder en motsvarande avgiftsskyldighet. Frågan om avdrag för avgifterna vid beskattningen förs in under de särskilda regler som numera gäller för företagares övriga egenavgifter. Förslagen medför ett antal följdändringar, bl. a. i skatteförfattningarna.

De i propositionen föreslagna ersättningsreglerna överensstämmer i allt väsentligt med de nya principer på skadeståndsrättens område som föranlett ändrade beskattningsregler för personskadecersättningar fr. o. m. 1977 års taxering (prop. 1976/77:50, SkU 19). Enligt dessa principer skall ersättning för förlorad arbetsinkomst vid personskada i första hand grundas på en ekonomisk bedömning och inte på en medicinsk invaliditetsbedömning. Sådan ersättning kan utgå i form av sjukpenning, livränta eller engångsbelopp och skall liksom hittills i princip anses som skattepliktig inkomst. Ersättning för annan ekonomisk skada och för idcell skada skall däremot i allmänhet undantas från beskattning, oavsett om ersättningen utgår såsom engångsbelopp eller i annan form. I fråga om livräntor som utgår enligt äldre lagstiftning gäller en särskild schablon enligt vilken 50 % av livräntan, dock högst ett halvt basbelopp, skall dras av såsom en ej skattepliktig del. Beträffande ersättning till efterlevande för förlorat underhåll gäller särskilda regler.

Enligt de principer som således ligger till grund för de nya beskattningsreglerna skall ersättning för förlorad arbetsinkomst i princip motsvara den

verkliga inkomstförlusten. Enligt den föreslagna lagen om krigsskadeersättning till sjömän har den skadade – utöver livränta – rätt till särskild ersättning med hänsyn till skadans beskaffenhet (4 §). Denna ersättning utgår vid förlust av arbetsförmågan med ett belopp som motsvarar sex gånger basbeloppet och vid nedsättning av arbetsförmågan med så stor del av beloppet som motsvarar graden av nedsättningen. Ersättningen motsvarar således inte någon inkomstförlust i vanlig mening utan beräknas – som anförs i propositionen – efter den medicinska invaliditetsgraden. Med hänsyn till sin karaktär av ersättning för stadigvarande men är ersättningen enligt de nya beskattningsreglerna undantagen från skatteplikt. De nya ersättningsreglerna har förts över från gällande lag, och ersättningen utgår i form av engångsbelopp. Med hänsyn härtill och till de skäl i övrigt som ligger till grund för förslaget, som har begränsad betydelse, bör förslaget enligt utskottets uppfattning kunna godtas.

Beträffande den föreslagna uppräkningsregeln av yrkesskadelivräntor m. m. enligt äldre lagstiftning är avsikten att den schablonregel vid beskattningen, som gäller för dessa "äldre" livräntor, givetvis bör tillämpas på det uppräknade livräntebeloppet i dess helhet. Särskilda bestämmelser i detta hänseende har icke föreslagits i propositionen och erfordras inte heller enligt utskottets uppfattning.

Utskottet har ej heller i övrigt något att erinra mot förslagen i propositionen i vad angår beskattningsfrågor. Det bör dock uppmärksammas att den föreslagna ändringen i anvisningarna till 19 § kommunalskattelagen (1928:370) bör införas i den numera gällande lydelsen av lagrummet enligt SFS 1977:41.

Stockholm den 15 mars 1977

På skatteutskottets vägnar
ERIK WÄRNBERG

Närvarande: herrar Wörnberg (s), andre vice talmannen Magnusson* (m), herrar Andersson i Knäred (c), Kristenson (s), Josefson (c), Johansson i Jönköping (s), Carlstein (s), Westberg i Hofors (s), Söderström (m), fru Normark (s), herr Boström* (s), fruvar Ahrland (fp), Odelspar (c), herrar Gustafsson i Borås (fp) och Stensson* (fp).

*Ej närvarande vid yttrandets justering.

Försvarsutskottets yttrande

1976/77:1 y

över propositionen 1976/77:64 om statligt personskadeskydd m. m.

Till socialförsäkringsutskottet

Socialförsäkringsutskottet har den 1 mars 1977 beslutat bereda försvarsutskottet tillfälle att avge yttrande över propositionen 1976/77:64 om statligt personskadeskydd m. m., såvitt avser lagförslagen under punkterna 1 och 2 i hemställan.

Under angivna punkter föreslår regeringen riksdagen att antaga förslagen till

1. lag om statligt personskadeskydd
2. lag om statlig ersättning vid ideell skada.

Utskottet

De grundläggande bestämmelserna om ersättning för kroppsskada eller sjukdom som har drabbat värnpliktiga m. fl. under tjänstgöring inom försvaret finns f. n. i militärsättningslagen (1950:261, omtryckt 1976:618). I förordningen (1954:249) om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under tjänstgöring i civillförsvaret, regleras ersättning av statsmedel till den som drabbas av skada eller sjukdom under tjänstgöring i civillförsvaret.

I propositionen föreslås att bestämmelser om statlig ersättning vid personskada under vissa verksamheter, bl. a. under tjänstgöring enligt värnpliktslagen (1941:967), lagen (1966:413) om vapenfri tjänst och civillförsvarslagen (1960:74) förs samman i en särskild lag, benämnd *lag om statligt personskadeskydd*. Regeringen föreslås få föreskriva att lagen skall tillämpas även på bl. a. den som frivilligt deltar i verksamhet inom totalförsvaret.

Lagen om statligt personskadeskydd föreslås ge samma skydd vid ekonomisk skada som förvärvsarbetande får genom arbetsskadeförsäkringen. Förmånerna vid sjukdom och invaliditet skall i princip försätta den skadade i samma ekonomiska situation som om skadan inte hade inträffat. Skyddet föreslås komma att gälla inte bara under den egentliga verksamheten utan även under fritid och annan ledighet.

Värnpliktiga, vapenfria tjänstepliktiga och civillförsvarspliktiga kan f. n. också få särskild ersättning för ideell skada enligt kungörelsen (1969:761) om särskilt olycksfallsskydd för värnpliktiga m. fl. För den som frivilligt deltar i försvarsverksamhet har skydd, som motsvarar det särskilda olycksfallsskyddet, anordnats genom kollektiva olycksfallsförsäkringar. Dessa tecknas av de

frivilliga försvarsorganisationerna, som får statsbidrag till premierna.

Enligt propositionen bör den som ådrar sig skada som omfattas av lagen om statligt personskadeskydd få rätt till ersättning av staten för sveda och värk, lyte eller annat stadigvarande men samt allmänna olägenheter av skadan. Sådan ersättning föreslås utgå enligt en särskild lag om statlig ersättning vid ideell skada. Ersättningen enligt denna lag motsvarar vad arbetstagare hos staten får genom den personskadeförsäkring som staten och arbetstagarna har avtalat om.

De båda lagarna föreslås träda i kraft den 1 juli 1977.

Utskottet – som finner att berörda lagförslag innebär väsentliga förbättringar av de värnpliktigas m. fl. personskadeskydd – tillstyrker bifall till förslagen i propositionen i denna del.

I annat sammanhang (FöU 1975:9) har utskottet framhållit vikten av att man från statens sida eftersträvar en snabb handläggning av uppkomna ersättningsfrågor. Utskottet vill när det gäller tillämpningen av här avsedd lagstiftning ånyo understryka betydelsen av att ersättningsfrågor av ifrågasvarande art regleras så snart det kan ske utan att man eftersätter en säker handläggning.

Stockholm den 15 mars 1977

På försvarsutskottets vägnar
PER PETERSSON

Närvarande: herrar Petersson i Gäddvik (m), Gustavsson i Eskilstuna (s), Glimnér (c), Holmqvist (s), Pettersson i Örebro (c), Gustavsson i Ängelholm (s), Karl Bengtsson i Varberg (fp), fru Sundström (s), herr Brännström (s), fru Ekelund (c), herrar Hedberg (s), Lindblad (fp), Svartberg (s) och Aulin (m).